№135 (22.043) • 2011 гъэм бадзэуэгъу

Егъэджакіуэхэм я лэжьапщіэм хохъуэ

● КъБР-м и Правительствэм

Бадзэуэгъуэм и 14-м КъБР-м и Правительствэм и япэ вице-премьер Абрэдж Іздиб иригъэкІуэкіа зэіущіэм Іуэхугъуэ 30-м нэблагъэм шыхэпльаш.

углуу 30-м нэблагьэм шыхэлльаш. ССГУБЛИКОМ и шымальхэр эзэрүүэнү шыхбэм и ССГУБЛИКОМ и шымальхэрэ эзэрүүэнү шыхбэм и гуу Правительствам кэмциа проектый герүүзүз КьЕй-жо комыштарын кымдарын кымдарын кымдарын кымдары и кымдарын кымдар

зэрызэхальхьэ, зэрагьэзащів шіыкімирэ абы я мыхыэлым ря къвіщилььтям, Мусковым къвжитьящащ уОтм кърал программыу 40 зэрыщылэжьэнур икіи абыхам республика, веромиства программы хэхахэр гуадзэну зэрыхы-хыэнур. Абрадж Іздиб министерствахэмирэ ведомствахэмн ра и нафаршихми ут львить эпрограммых эрых эрам мускую дамий жидам убажы на убажы на убажы жыхыалхыу къвлыты программыхым нэхь жыржаур еляжыны зэрыхуййм. Мускую Алий жидаш уба-и и Правительствам и унасрэ хахуумий и 1-им жальхы эххуумий и 1-им жальхы эххуумий жидам убажы иткіз, дайыхумууу и пъэсым

зэххуэкіыныг эхиям япкъ иткіз, дызьхуэкіуэ илээсым іншішіздаяру Урысейи и данэ щішілами ціыхухэм шыхуа-шіз къэрал іузхуткьебэзхэр за кабаэм тету, кызарыза-эз гуэр шхьэкі эхмуэзьіть азах мабэякі этку тукуйу ямы-тыура тыклы мұжы паубыдын ухуиткый-заушим жэткэм къвштаці «Кызбордай-Бам кабарим 2011 шыгтым сырым, та-рал пырым пара заришкы похар пынтым сырым, та-рал пыншкалы карихуат барахар пыншіру икін аразы укъящіў зафіахыным, апкуэдэ урау-пыншатых шыгатым карал шыгтым сырым пынкалы пынкалы пынкалы карихуаты рас-

псынщізу икін арэзы укънщіу ззоріахыным, анхузьт узух-щіапізхор шіаэтъзуну центрхар шыіаным терухаў»- рес публика программа хэхар. КъБР-м финансхэмкіо и ми икістр Бышан Азрэт зэрьжинамкіа, алкуэда центр якух-ным сом мелуан 37.5-рэ текіуадащ, ізмэпсымэхэр щіз гъзуваным сом мелуан 22-рэ жызьнуги Алхуэдаў зэхуэсахэр арэзы техуэдш, ухуэныгъэм тер

жилуэдээ эхэдэгдээ дээээв техэраш, ухуэлын сээл гэр худээ республикэм шызекүрэ уасэхэр зым хуэг-эакүрэн гэр рыхуейм тепсэльыхаж хуэлжээрөө Хьэчин - КъБР-м ухуэ-ныг-ъэмий, архитектурэмрэ псзулга-коммунальна гузху-ткьобэ

илька проектым.
Напшык казлам щаухуэну интермодальна транспорг ентрым щІы Івжа хухахыным теухуауа **Дыщахі Асльан** тьэльэгьра проектми заlущізр арэзы техьуащ, ар за-эlэкімэ, цівлу куздым Ізнатіз зэрагьуэтынум тращівкых, КъВР-м Лэжыыгъэмрэ социальна зыужыныгъэмкіз и имистр Тиобев Альберт тексэлькывац «разкы зрагьза тражы зарагьза

министр Тюбеев Альберт тепсэльыхьащ "дзых» зрагъзз телефон» щиві зарыжувар угтурчахмам пяцівхуяхэр за-чэнджэщьні ягъуэтынымкіз мыжьанэшхуз зэриізм. Мы тэрі къвізэрижьара а телефоным зи дыжье взінтэза са-бий, ньюжьыщіз, ада-анэ 320-р зыщізупщіахэм психолог зэхэхэм жузал ираташ, обы куза дикэмыр ящьщ са-бийхэм ядзі ельше уун папшіз, бадзэуэт-уэм и 30-м ирагъжучайныў шабэт шільжэхум. Тюбевыр цытепса-льыхьым, абы жиіац шышхызум и 1 пціонда алхуэда-хам сля мина зырыа хуагушіны зэрыжуар.

ирагьаж/уакіыну шэбэт шіыжьажум Тлобеевыр цытепса-тыжыжым, абы жиіащ шықтыојум и 1 тшіонда элкуэдэ-хам сом мин зырыз хуагуэшын зэрыхуейр. КъБР-м Егоаджэнівгьажды шімызгыс Сэфарбий зэры-куалыжмура Імпазащій Шкызгылсо Сэфарбий зэры-жжильжмура Імпазащій Шкызгылсо Сэфарбий зэры-жжильжмура Імпазащій Шкызгылсо Сэфарбий зэры-жжильжмура Імпазащій Шкызгылсо Заманажды заманажды жылыжмура Імпазащій Кызгылсо Заманажды заманажды жуаныкыура лаборатора, спорт, компьютер Ізмалсымахура туранспортара, ткызгызур кышаулун, стызджакуахам я щізныгызм жагызжуэну, унам шізсу ирагьаджа забий шышіразауз егьэджак/уахам я лажьалшіэр зэрыратыну шыміразауз егьэджак/уахам я лажьалшіэр зэрыратыну жиіаці тьа еджэгьуэшізм ирихылізу сабий садхамура ціра-нытьз гураза шрагь-туат уюхушіапізмура фираж Іздиб жиіаці тьа еджэгьуэшізм ирихылізу сабий садхамура ціра-нынура жуама зэрыжтыстьськуэну ціынар мыгурау захагьзякі-ны цытеры 2009 г.тым і садазуэтьумы ніын қыкуэдык-қуахуа шрагьаджау Кызбэрдей-Бальк-рэрым цыіз дистанцион шімбыдар, имжыри 200 кызараштуан узыншагыз-рынумыран умжыри 200 кызараштуан узыншагыз-рынынымыны мамичстрамцоктур Фатима, КыбР-м шіз-ратуулуамура жылатыу заунсыныгызжум муанышагыз-

шимуодыму, милерин сого опседит Ж. Б.Б.г.м узыншагь зо жүмэгнэмий и иншигдлэжишогыу орагиму К.Б.Р.м иды-льтураль јузуухумор жылатуру загукъныгъзхом ядаль-конымкі м иминистрым и къаланхар загукъныгъзхом ядаль-борис, республиком и цыхухор Ізнатізкі къвизавитьопои къраля комитетым и унафощ (Къудароктъу Мукъ-мамд, Урысей МЧС-и и јузуущала наукъвщих у К.Б.Р.м щылом и унафощ Шатин Сергей, республикум и даз комиссар Харламов Евгений, къвло, район администрацизми я Гащиказхор, на-гуацизму п Правительствам и зајущам къвщаюта јузуут-укузор ята вице-премерым къвщающих у комисков постоя вице-премерым къвщающих у комисков вице-премерым къвщающих у комисков заце-премерым къвщающих у комисков заце-премерам къвщающих у комисков загражения за

льаригьэтащ министерствэхэм я сайтхэр хъыбарыщіэхэм кіз кьагьэщіэрэщіэжын зэрыхуейм.

Къэбэрдей-Балъкъэрым гэнлаптизацэмкІэ, метрологиемрэ сертификацэмкІэ и центрым бадзэуэгъуэм и центрым бадзэуэгьуэм и 15-м цызахальхы жаш -Уры-сейм и хьэлшып нхьыфур-100- 12-нэ урысейпсэ элог умра КъБР-м и Президентым фагъ и пъэныкъзуяз и са-угъятыр къэхыным теуху ра кърдик[уахэр, Абы теухуам-ра кърдик[уахэр, Абы теухуам] лізужьыгъузу 100-м щіигъу щагъэлъэгъуащ. Апхуэдэщ ізщагьэльэгьўащ, Апхуэдэщ із фіыкіэхэр, щіакхъужэкіхэр, гьэшхэкіхэр, псыіэфіхэр, лхъэщхьэмыщхьэлсхэр, фіэіугьжэр, нарзаныпсхэр, производствэ-техникэ мыхьэнэ зиіэ продукцэхэр,

хБэнэ эйlэ продукцэхэр, цыхухэм палщы хаэлшыг, хэр, псэуагьапхьэхэм зэрьглэх бангорэ, туризм Гуэхуг, хэбэхээр, нэгьуэшцээри, - Мы зэпеуэхэм мыхьэнэш-хэр идот. Сыту жылгымы хэр тешыхыш гэрнхы гирог жэр тешыхыш гэрнхы гирог ектхэр гъэзэщІэным, продук-цэхэмрэ Іуэхутхьэбзэхэмрэ я фІагьыр къэ]этыным, рынок зэхущытыкІэхэм я пъэхъэнэм хигьэщащ къвг-м и прави-тельствэм и Тхьэмадэм и къуэдзэ, республикэ комис-сэм и унафэщ! Уянаев Ка-зым.- Мыпхуэдэ щ!ыналъэ, льэпкъ зэкьэзэхуэхэр Къэбэр-дей-Балъкъэрым щагъэкьэ-

Егъэджэныгъэ

Тыгъэ

лъапІэ

«2007-2011 гъэхэм КъБР-м егъэджэныгъэм зыщегъэужьын» респуб-ликэ программэм инкъ иткіз, гъэ еджэгъузиціям ирихызь/ду компьютери б иратащ Учебный къуажэм дэт курыт школым.

иколым. Иджырей техникэхэр иколым щашам, КъБР-м егъэджэныгъэмрэ щІэ-ныгъэмкІэ и министрым

пыгъэмкі зи министрым и къалэнхэр зыгъэзащі э Щхьэгъэпсо Сэфарбий жиіащ компьютерхэр КъБР-м и Президент Къанокъуэ Арсен и унафэкі зиратауэ зэры-

унафэкіэ иратаўэ зэры-арар, республикэм и Іэтащхьэр Прохладнэ куейм щыщыІам къызэ-ригъэгугъам ипкъ ит-кіэ.

у. Прохладнэ районым БэджэныгъэмкІэ и уп егъэджэныгъэмкІэ и управленям и унафэщі Лутовэ Татьянэ фіьщіэ яхуищІащ КъБР-м и Президентим республикум Егъэджэныгъэмкіэ и министерителям:

кіуж инна.

ЗыузэщІыныгъэм фІагъым хущІэкъун

Тхьэмахуэм тхуэ къыдокІ ● И уасэр соми 3-щ ● adyghe@mail.ru

рэ я шынагъуэншагъэмрэ къызэралъытэ пшалъэ къызэралъытэ пщапъ-хъуащ. Абы Ізнатіз нэ хъыбэ Іуэхум трегъэгушхуэ, яхь жэ-уаплыныгъэм хегъахъуэ. Иужькіз гъатхэпэм щегъэ-

жьауэ мэкъуауэгъуэ пщіондэ екіуэкіа зэпеуэхэм хагъэхьа хьэпшыпхэр, ерыскъыхэкІ-хэр, Іуэ хутхьэбзэхэр лъэныкъуэ куэдкІэ куууэ къап-шыташ. Комиссэм хэтхэм щытащ. комиссэм хэтхэм гульытэ хэха хуащіащ абы-хэм яіэ щіэупщіэм, къапщтэ-мэ, продукцэм и фіагъым, и къабзагъэм, јуэхутхъэбзэхэр зыхуэдэм, я шынагъуэн-шагъэм, я теплъэм зэрегу-

гъум, щэхуакіужэм зэрадэла-жьэм «Тэрч налмэс» ОАО-р СССР-м зэман дъандэрэ надмэсчи и зэман пъандэрэ налмэсым къыхащіыкі Іэмэпсымэхэр щагъэхьэзыр Іэнатіэ ин ды-дэ хэм ящыщу къокіуэкі. Предприятэр иджырей технологие пэрытым ткІийуэ тету, и ІэдакъэщІэкІым къыщі эупщі эхэр арэзы ищі у, езым хуэдэ ізнаті эхэм япэпъэщу мэлажьэ. Абы и щы-хьэтщ еппъыныгъэ куэдхэм аэрыщытекІуар. Къапщтэмэ, ар фіагъ и лъэныкъуэкіэ Урысей Федерацэм и Правительствэм и саугъэтыр къзхьыным теухуауэ 2008 гъэм ирагъэкІуэкІа зэпеуэм и лауреатщ. Предприятэм а дамы гъэр къыхуагъэфэщауэ щы тащ фіагъ и пъэныкъуэкіэ зыіэригъэхьа ехъуліэныгъэ-

Иджыри мамыркъым

ИТАР-ТАСС хъыбарегъащо эхущапіэм дыгъуасэ къызэ-итамкіэ. Сирием и Хомс къа-

Іэмалхэр къызэригъэсэбэпымрэ папіціэ. Заводым и къзхутэныгізьщізэмя, и Іуз-хутхьобзэхэм мы выставкэ-ми дихьэхыу зыщыхагьэ-гъузащі. Гъэгьэгъуэныгъэм хуэфащэ піціэ щыхуащіащ НЕSS нэмыцэ компанием и технологием тету «ЗЖБИ-2» ООО-м шагъэж гъуэгу плиткэхэм, гъуэгубгъу мывэхэм (бордюрхэм), унэ лъабжьэу ягъэтылъ блокхэм. Налшык станок заводым

игъэхьэзыр, къыщІигъэ Іэмэпсымэхэм я мыхьэнэмр я фіагъымрэ выставкэ зэмы-піэужьыгъуэхэм мызэ-мытіэу къыщалъытащ. Апхуэдэщ Краснодар къалэм нэгъабэ и гъатхэпэ-мэлыжьыхь мазэ-хэм шызэхэта «UMIDS -2010» хэм цызэхэта «ичпэ» -2010» гээлсэлсэрныгсэ цхьэхүэр. И квалэн нэхъышхьэр зэригьээаццэм къыдэкцуэу, ктыцигъэж продукцэм и куэдагъымрэ лізужылгъухэмрэ хигээхъуэн мурадкіэ, раст вор зэрызжащіэ установкэм (МСУ-1), ухуэныгъэм къы-щагъэсэбэп блынхэр, унэ пъабжьэхэр, къатхэм я пъаржърхэр, къатхэм л щхърр зэрызэхуащ бетон зэ-хэпъхэр зыгъэж Ізнатіз мы-инхэм папщіз Ізмэпсымэ зэ-уіухэр егъэхьэзыр, нэгъуэщі лэжьыгъэхэри зэфlегьэкl. Комиссэм хэтхэм къагъэлъэгъуащ нэзхэр зэхуэдэ дыдэу къызэракlухь MKO-2 станок пізужьыгьуэм, блок-хэм я къупхъэм, раствор зэ-рызэхащіэ СМА-50-м ефіз-

кІыныгтышкуэ зэраІэр.
телемеканика- ОАО-ри зэпеузэм жыджэру хэташ,
Абы игъэльтэуаш нужьрей
зэманым щіэупшіэшкуэ зиіэ
и диод узадытьтээр.
Налшык гызи комбинат.
Консервіром, Велес, надшык и ізфіькізхэр., «Симба
к, инкотрейд ООО-хэм,
«Налшык кьэла» завод«
14алшык кьэла» завод«
ОАО-м. Еспмес Ника-

ОАО-м, «Гермес Ника» ЗАО-м, нэгъуэшІхэми я Іэдазаом, нэгъуэщихэми я ізда-къэщізкі ерыскъыгъуэхэр хуабжыу зэмыпізужьыгъуэт икіи сыт и пъэныкъуэкіи къулейт. Комиссэм къыхигъэ-щащ мы гъэм япзу зэкъзэ-хуэм хэта «Пэскэн» консерв заводым и ф1э1угъэхэм, пхъэщхьэмыщхьэпсхэм, помидор сокхэм фіагъышхуз

зэрагэр.
ЗэпеуэмкІэ комиссэм гъз-пъэгъуэныгъэм и экспанта-хэм зыхигъэгъуазэу эксперт гупым къыхипъхъахэр иджа нэужь, зэхьэзэхуэхэм къари-кlyахэр пэублэу зэхалъхьэ жащ. Апхуэдэу «Урысейм и хьэпшып нэхъыфlу - 100» Урысейпсо зэпеуэм ягъэкlуэну зыхуагъэфащэхэр ягъэ

пу зыкум — — — белджылащ, «Зыузэщіыныгъэм папціэ, фіагъым хущіэкъун!» къы-хуеджэныгъэм щіэту ирагъэкіуэкіа зэпеуэхэм щытекіуа хэр мы гъэм и щэкіуэгъуз мазэм - ФІагъым и дунейпсо махуэмрэ ФІагъым и европей тхьэмахуэмрэ ирихьэлІэу

рэр. Илъэс 25-рэ хьуащ ди къэ ралым обсерваторэ гуэр хьэр шым зэримыутыпшрэ. Иджи щіэныгъэліхэм ди галактикэ

ХЬЭЖЫКЪАРЭ Алик

----астрофизическэ обсерваторэр.

зэшізузэда экстремистгупхэм яубыдыну хэтш, абыхэм шэ-сыпізу яубыдащ полицейхэм-рэ зауэліхэмрэ. Кьалэр дээм кычуыхьаш, ауэ зэуэкіз эы-щіз бедунихэр абы зэрыщып-сэур кьальытэри, зэкіз зашы-lэ.

000----

Я лъапсэр ябгынэ

Индонезием и Сулавеси хытіыгум цімху мини 5-м щійгьу къйэлхъукіын хуей хьуащ, абы щыіэ Локон вул-каныр кьызэрыушам и зэранканыр къызэрыушам и зэран-кіз. А бгым н хъуреятык) ки-лометри 3.5-м кърнубыдэ шіыпізм шыізныр егъэленуэ гъяшізм дежкіз шынагъузу къядъытгэ. Локон вулканым дрипхъей сабэм хэхъуэ ээлыгурэ тхъэ-махуэ хъучуэ йокіузкі. Ар псом хуэмыдэжу шынагъуэ пъхъхэля восэмахуя шынагъуэ

удущения оператория в удужения принямия, оператория в удужения в выпублика в удужения в выпублика в удужения щыхъуар вэсэмахуэщ - къриху лавэ ткlуаткlуэр бгыщхьэм кье жо хри, бты льапэм и хвуреятьыу километр ныкъуэкlэ щыlэ псори игъэсащ.
Индонезием иlэ вулкани

хы Щэхум и МафІэ лыгье тхьэгъукІэ зэджэ вулкан Іэра тхьэгьўидэ зэджэ вулкан Іэра-мэм хеубыдэри, вулканхэмрэ щІыхьеймрэ и щыпэльа-гьукым. Псом хуэмыдэу Ин-донезиер кьэзыгьэгузавэр хы щагьым къыщыпхиудынкіэ жылы жылызыгу

<u>ИТАР-ТАСС хьыбарегьащіэ</u> натіэм кьызэритымкіэ, ды-

щізныгъэліхэм ди галактикэм куэдкіз пэжыжьа ваптэуэхэм планетэхэми къвпкърык электромальхээдис бэйихэм радиодиапазоныр іупшіу къв хуэльагьунущ икіи алхуэд, щіыкізкіз хьэршыр зэрыухуам теухуа хъыбархэр яубэзый фынуш. Спектр-Р» астрофи фынущ, «Спектр-г» астрод».
зическэ обсерваторэр хьэршым драхьящ «Зенит-ЗSLБФ»
ракетэмкіэ. Хуагьэува льэгагым ээрынэсу, абы обсерваторэр иутыпщри, «Спектр-Р»-м тэмэму лэжьэн щіндзащ.

• 1980 гъэм Москва къы шызэlyахащ XXII гъэмахуз Олимп Джэгухэр. •Ипъэс 315-рэ и пэкlэ Азов тырку быдапіэр Петр I къи • ФИльс, 315-рэ и пякія Азов тырку быдапізр Петр і кънзэурк, 1686 — 1700 гъзхая
пухащ. Урыс гіч хузхуащ Іузьей у тенджіз тенджыз
Ізаніза
раз кклухь тедзапіза
раз кклухь тедзапіза
раз клузь тедзапіза
раз піза
раз клузь тедзапіза
раз
раз клузь тедзапіза
раз
раз клузь тедзапіза
раз
раз клубатій Березовскі урейм фаште
казухальатиті къвщируцькащ.
Дунейй и щьтызізуру;
«тедеопочозіі гіч. сайтым
кызаритымікі», нобэ пішар
техьз-тескізу щытынущ, мамарум грапус 26-рэ, жыри
грару 21-рэ шыізнуш.

Пліанэпэр зыгыэхыэзырар ГЪУЩЮ Зарифщ.

Льэпкь Іущыгьэ: Зым ищіэр щэхущи, тіум ящіэр нахуэщ.

иратыж

«М И К Р О Ф И Н А Н С лэжьыгъэмрэ микрофинанс организацэхэмрэ я Іуэху-кІэ» 151-ФЗ-м къызэригъэ-увым тету микрофинанс увым тету микрофинаце организацухар кызарыазрагьолощыр». Араш зыгь
рагьолощыр». Араш зыгь
рагорам загумум шытар КьБР-м
Экойомикэ зыужьыныгьэмрэ сатумкБ и миныгьэмрэ сатумкБ и миныгьэмр бадзэуэтьуэм и 6

8-хэм Кърбэрдей-Балькъэрым и бизнес-инкубатрым щригтэжЦухИа еторым щригтэжЦухИа етоджэнытьэр. Республикэм
хэрмчэтыны 5 изиат
рагорам
унафошрэ Быцагтэлу 17м махуницкБ я щЛэньгъэм

м махуищкІэ я щІэныгъэм абы щыхагъэхъуащ.

Ноожі э гміц-м ії курс-хмі зэреджі программі 17 хохь, сыхьэт 27-м къміщь-піздзау з 72-м івсекі ира-гьэкlyэкі. Ирагьэджа ціыху 17-ми «Урысейм ії Мікрофінане центр» фондым ії сертифі-катурі пратыжащ. КЪЭРЭЩЕЙ Элеонорэ. • Шэрэдж куей

дэн «Мосфильн-КИНОлогия» студи: ер итых 16 хъуягэ нэлажы вий и нышхуэц, Махадыр Гагрэ куейи и авт срэхэр хэкум, хамэ къэралээм къуажэ нэхъ инщ. Аоы гъатхэм феи-хуа жыг 400, хъурмэуэ 200 щыхасащ. Мэкъумэш Ізнатіэм зрагъэужьын пап-щіэ, кредит яхухихыну Шамбэ Сергей къуажэдэсхэр къигъэгугъащ.

ШІэныгъэм хуашІ

АДЫГЕЙ. Республикэм и Ізташхьэм и къалэнхэр зыгъэзащіэ Кіумпіыл Муратрэ УФ-м егъэлжэныгъэмкіэ и министрым и къуэдзэ Реморенкэ Игоррэ Іэ шіадзаш республикэм егъэджэныгъэ Іэнатіэр шегъэфіэкіуэным мы гъэм федеральнэ бю-джетым хүхнхыну мылъкум теухуа зэгурыіуэныгъэм.

Мы гъэм къриубыдэу Адыгейм ейуэ егъэджэныгъэ ІэнатІэм сом мелуани 5,3-рэ, федеральнэу сом мелуани 101,5-рэ трагъэкІуэдэнущ, Апхуэдэу Іэ зыщіадза дэфтэрым къыщыгъэлъэ-гъуащ егъэджакіуэхэм я улахуэм хэ-гъэхъуэнри.

у эртокъуэ женя.

лым щІэм и гъуэгум тету зегъэужьынымкІэ мы хьэнэшхуэ зиІэ къарууэ увын хуейщ. А зэгухьэ ныгъэщІэм и унафэщІ ІэнатІэхэм ягъэувынухэр къыхэхыным теухуауэ екІуэкІа конкурсым щыоможновия геулуауэ ектуэкта конкурсым цы-ккіуахэр зыхэта видеоконференцым апхуэдэу ыжиlаш «Урысей зэкъуэт» партым и Іэтацкьа, Ф-м и Правительствэм и Унафэщ Путин Вла-имир. Зэпеуэм и япэ Іыхьэм щытекІуахэр цІыху 0-м ноблагъэ. Агентствэр къызэгъэпэщыным теухуа жэрдэ

ПУТИН Владимир:

Ди къарум къихь

КЪЭДГЪЭНЭНКЪЫМ

СТРАТЕГИЕ жэрдэмхэм я агентствэр къэра

мыр къэралым и премьер-министрым накъыгъэм и б-м къыщыхилъхьауэ щытащ «Урысей зэкъуэт» и б-и къыщижилькаяу» цытащ «Урысей эжклуэт» партым Вологора, къядэм щригьэк/уэк а ціьнальз захуаку конференцым. «Сэ икъукіз сы-хуейт мы агентствэм и дэжыытыр зы махуэ-махуитым тещімкаяу» е зануэркіз закъыхаэтыщ-кархукімым теухуау» щымыту, ар зи къаруу-ильытьуэ ціыхухэм ящышу мурад пыухыкіахэм телажызэм защіэтыхнуэнымкіз Ізмал дэвшу увыну», - кымитышхызуыным замалымир, Абы зэрыхиіамід, мы проектым зэу» псынщізу зричащ. Агентствэм нобэм ирихьэлізу къы-Ізрыхамі унятінымты зээмылізужынтуэхэр зиіз заявкау миным нэблатьэ. Абыхэм я нэхымбэр хучнуятіящ бизнесымно социальня экольмому

хуэунэтІащ бизнесымрэ социальнэ жэрдэмхэмрэ даІыгъыным. «Сэ икъукІэ гуапэ къысщыхъунт дагыгыялым. «Сэ икбукгэ гуапэ кынсцыхбулг мы проектыр къыдэхъулГатэмэ. Абы папщГэ ди къарум къихь къэдгъэнэнкъым», - къыщГигъужащ

къарум къихь къэдгъэнэнкъым», - къвщингъужащ Правительствам и Іэтацкъэм. «Фэ фщыщу зыри къэнэнукъым Стратегие жэрдамизміса агенствам и дэжыьтъэм зыгуаркід хэмыхьэу. А лэжынгъэхэр Москва и мызакъузу, УФ-м и адрей къалэхзми щекТуэкІынущ», - кон-фенцым и кТэухым жибащ Путин Вадамир.

Конкурсым и етІуанэ Іыхьэр бадзэуэгъуэм и 27-м Москва къалэм щекІуэкІынущ икІй абы гискы кылам щектуялынущ икти аккыщыхакыжынуш ціыху 25-рэ хър гупыр. А махуям ягьэбелджылынущ агентствэм и генераль-нэ директорыр, унэтіыныгьэ ээмылізужынгыуэ-хэмкіэ директору щыр, эксперт советым хэтхэр.

«Урысей зэкъуэт» партым и Къэбэрдей-Балъ къэр щІыналъэ къудамэм и пресс-ІуэхущІапІэ.

Хэхыныгъэм зыхуагъэхьэзыр

АЗАБІНЫІ БЗМ ЗБІЛУДІ БЗАБЗЗБІР УФ-м и Къзрал Думям и еханэ хэхыгъузм захуятьяхьям клубидау бадазуэгтузм и 22-м республикам и къзлащкъзм япэ зэ1ущіря щек1уж6. Інфир. Иподломоченнэхэр яжузэзнущ депутату хакин папщів къвтьэльэгьуа япэ канналья зазыгъэу1у советым къмпата унафам ипкъ пихър захигъэу1у советым къмпата унафам ипкъ пихър захигъэу1у советым къмпата унафам ипкъ пихър захигър Нахишка къмпата другу пихър захигър Нахишка къмпата другу пихър захигър Нахишка къмпата другу пихър захигър нахигър на пихър захигър з

ШУРДЫМ Мадинэ.

щтахэмрэ финанс туэху-тхьэбзэхэр яхуэщІэнырщ, хэхъуэ мащІэ фІэкІа зимы-Іэхэм ядэІэпыкъунырщ.

Сертификатхэр

абы шыкагьэхкуаш.
Урысейм и Микрофинанс центрым (РМП) и кызлыныр акышэр машімащізу зэрыхуках щіыкізм зарагьзубтьуурь, абыкізм къзралыми и щіыпізпсори зэрызэльагьзізе ізмалым хужіуннырш, ардыдэмкіп уней хъзрычэтыщізгом заужынныміз запізтьськумнырш, бизнесціыкіумрэ ціыху хумы-

Ухуэныгъэхэр зэпыуркъым

Мы ильзсым къриубыдзу Шэрэлж районым и жы-лагъузхэм шрагъя(уакыну лэжкыгъзхэм яшышш Бабу-сент къуажэм дэт курыт еджапіэм и бжэ-шхъэгъуб-жэхэмрэ абы къек[уал]а псы бжьамийхэмрэ зэрызэ-

рахьужівнур.

АПХУЭПЗУ и кім нагъзсынуш сабий 60-м ягсшівкыруш сабий 60-м ягсшівкыруш уруз сейий гъзсаніра,

Кужкърей ильэскэм хабза
зэрыхьуам нагу, ар курыт еджалізм и жеауэм шізту
лэжсьнуш, хухуэньгърэ
зэфізкім, сабийхэм кьайжыш хабыча, сабийхэм кьайжыш хабыча, сабийхэм кьайжыш хабыча, сабийхэм кьайкыруш хабыча, сабийхэм кырыный,

курам уружсьтуужура ціккухэм шізту
хуашіру шьяга, иджы ябгыкужа курам спорт комплект. хуашізу шыта, идукы ябтын нэжа уням спорт комплек-сышіз кымшыззіуяхынуш, Ар жэрычэтышізх эм кымшау-жащ, езыхжя я мылькукіз коуаджя дэс сафіхуям тыгээ куаджя дэс сафіхуям тыгээ эзнущ, едуу зэрахьэнуш Бе-зенги, Кызрэ-Су жылагыу-зын ударын еджалізжур-зын ударын еджалізжур-зын ударын еджалізжур-зын ударын еджалізжур-ЛЬОСТЭН Музэ

«Адыгэ псалъэр» къыфІэрыхьэну фыхуеймэ

Ди щІэджыкІакІуэ л*ъапІэхэ!*

Ди газетым бадзэуэ. гъуэм и 30 пшІондэ Іэ тевдзэмэ, ар ныфІэрыхьэнущ шыщхьэІум и 1-м щыщІэдзауэ. Мазитхум ди газетым

и уасэщ соми 296-рэ кІэпІейкІэ 75-рэ.

«Адыгэ псалъэм» Із шытевдзэ хъунущ республикэм и пощт ТуэхушІапІэ псоми.

«Къэбэрдей Балькъэр» зыгъэльагъуэ телеканалым и унафэнц Къумахуэ Мухъэдин и питэдджыжыыр «Адыгэ псалъэ» газетымкЭ къышЦедээ. Сурэтыр КЪАРЕЙ Элинэ трихащ,

000----000

къашэ КЪЭРЭШЕЙ-ШЭРДЖЭС. Республи кы зышечжы Мы малуулдан эм хуэхэм Америкэм и Штат Зэгуэтхэм кърашащ сом мелуани 190-рэ и уасэ Іэш лъэпкъыфіхэр.

США-м къыщащэхуа Іэщ 1500-р Новороссийск кхъухь тедзапіэм къашэса нэужь, автомашинэхэмкіэ республикэм нагъэсаш, Ахэр трагуэшээнущ Ірц пьэпкынфіхэр гъэхъунымкіэ зэпеуэм щытествэ 16-м.

Нобэ къызэІуах

Домбей бгыльэ-зыгьэпсэхүпіэ жылагьуэм шокіуэкі «Золотой клык» кинофестивалыр къызэзы-гьэпэшахэм я зэіушіэ. Ар зи жэр-

<u>щытраха фильм куэдым хэтш. Абы псапэ зыпыль Туэхугьуэ куэд</u> зэфlex.

Фестивалым и иджырей захуэсыр бадзауэгьуэм и 20 пщюндэ ек/уэкlынуц. Ломбей эвциызыгьялсхууэм, республикъм и сабий минхэмрэ абыхэм я дад-анзхэмрэ рымал ягьуэгынуц фізуальзгуа фильмхэм шыджэгуа киноактерхэм дэмэлсэгуам, жызыхыу нэгузэну, Пеапашіэ іуэхум хыхызу нэгузэгэум истерхэм, жызый жызых уастыужы колшертогр, малыжахуалых далых фильмхэр, серналхэр ягъэ-

Гъуэгухэр зэрагъэпэщыж

АБХЪАЗ. <u>Гагрэ куейм хыхьэ Махадыр</u> ъ<u>уажэм и гьуэгур зыхуей хуагьэзаш,</u> фемьер-министр Шамбэ Сергей арэы хуагийн хуа

Зы мазэм къриубыдэу километри 4,5-рэ зи кlыхьагъ гъуэгум асфальт трапъхьащ. Къуажэ унафэщхэм зэры-жаlэмкlэ, илъэс 30-м нэблэгъауэ гъуэгу

Щоблэ уафэгум Мамхэгъ Шу и къуэ Михаил и вагьуэр

Мамхагь Михаил 1936 гьэм бадзэуагьуэм и 14-м Джылахистэнейм и къалащкъэ Тэрч къщальхуащ, 1959 гьэм абы Краснодар дэт Кубань мэкъумыш институтыр инженер-механик ІзщІагьэр иІзу кънухащ. Ильэсихым и кІузцІкІэ Мамхэгьыр и ІзицІагьэм бірму хатууазу ирилэжьну, ІзицІагьэр иІзу кънухащ. Ильэсихым и кІузцІкІэ Мамхэгьыр и ІзицІагьэм бірму хатууазу ирилэжьну, ІзицІагь забжани зэрихъуэкІащ, 1965 гьэм ар КПСС-и и Тэрч райкомым и 1962 чала секретару хахащ, абы къмкІэльыкІузу - республикэм нахърна Тэрч райкомым и япъ секретару талупац. 1984 гьэм Мамхэгь Михаик КПСС-и и Къзбэрдей-Балькъэр обкомым и секретару хах, актурат правительствам и Унафэщ хучац. 1991 гърм саръ и ІзнатІзми къмгефац. Мэкуумыш цІзнытьбэхэм х кандидат, Урысей Федерацям мэккумэш ІзнатІзміа цІмьх зыіз и лэжьякІуэ, къзральнгую хыбордей-Балькъэры комкому кумей правизэ-мытізу Урысей къзралый, Кэмбэрдей-Балькъэры уна унастаратура кумей правизэ-мытізу урисей къзралый, Кэмбэрдей-Балькъэры обы ис цІвжухэмрэ яфі къзбальных уру псэм дамхум пухум дамхать Михаих къзоральку в илья с 75-рэ зэрырикъур ди щхызусытьузу, дыхуеплъэкІыжыну дыхуейт абы и ІузхущІафІзэм.

Іамхэгъ Михаи. и шІалэгъvэм.

ЦІыхубэм и пщІэ къэзылэжьыфа

ЕВТУШЕНК Э Николай, щіэныгъэлі.

ЦІЫХУХЭМ къвзэральы-тэмиз, Мамхэгъвр щіэны-гъзрэ акъвиръ зыбгъздэль фіьмут. Ар жъвикуэт сушыіз-кіз гъзщіэгьу эн элят, езым жыв щіэтих, мехамистам дужум удригьз къзъкіфырт. А гісом корыджум жизтрум маутрум корыджум жизтрум маутрум ныбикэтру кузд иму рики тар замы правичальня жизтрум на правичальня жизтрум на жизтру

ТХЬЭГЪЭПСЭУ Хьэжысмел, инэныгъэлі,

МАМХЭГЪ Михаил, шэч хэ-мылъу, нур эн1э цівку пэжт, кабээт, Республикэм и уна- хэлькъвых эр езыр ныб-фэші Ізнатізу абы дескъзкіа-жом ильас тойц ху заги късч быд, зар апрейм даккытуры мыўру зам махум ктыстуулуэ мыўру зам махум ктыстуулуэ ови, зыр идерги дыкытуушуда-къым. Нэмысышхуэрэ пэжы-гьэрэ зыхэлъ цІыхур дэнэкіэ ягьакіуэми, екіуу и Ізнатіэр ирихьэкіащ, цІыхум гуапэу ирикъэкlащ, ціыхум гуапэу хущыгу, льэпкы јуэхум теу-хуауэ къикlуэт жыхуаlэр имыщјэу. Аращ абы Къзбэр-дей-Балькъэр ціыхубэм и пщіэр къвщіилэжывфар. ПОХЪНШОКЪУ Мусэ, 1983 - 1988 гъзхэм КъБР-м

щіэн нэпсыр сольагы, гігыа-щіэніи сщыгъупщэжынкъым а дакъикъэр. Езыр лъагэу, и щхьэц тхъуахэр баринэу утіэрэзауэ, зыкъегъазэри, и гумащіэгьым темыукіытыхьу къызжеіэ: «Мыхьэнэ имыіэу зыщіыпіи ухэмыльадэу, іэма имыізу уи хъыджэбз дахэхэг я деж къэкіуэж, дэ ахэ

ЗЫ КЪУЛЫКЪУМИ, зы ІэнатІэми и щхьэр ягьэунэзакъым Мамхэгъым. Ар зэи щыщІа-къым ныбжьэгъу пэжхэмрэ

Михаил и адэ Шу Михаилрэ и къуэрылъхухэмрэ я гъусэу.

ныбжэгъў куэд и ізу икіи ар дяхэнэ эьми еліалізу. Ар ээ-рыпэжыр наіуэ дыдэ хъуащ Михаил партым и обкомым лэжэн щыщімдза нэужь... Ауэ Мамхэть Михаил си нэгу къызэрыщі ыхьэжыр ныб-жьэгъухэм къагъэпціэжа, нэ-.. эухэл кьагъэпціэжа, нэ-гъэсауэ къагурымыіуа ціы-хуущ. ГУГЬУШ икіи гухэшіш фіьіуэ піцькуа, фіьіуэ піцькуа, фіьіуэ піпьэгьуа, узыку эзэну уфіэфіу, мыхьэнэшхуз зіні ўужухэм теўхуаўз узычэнджэшурэ хэкіыпіз гуўзэху бількіа зэманым тту утепесьыхысыну Алх узаэт сіц дежкі Мамхэгь Михайл...

Сэ си гуапэ хъурт абы езы-и, и адэми, Тэрч к уейм фІы куэд хуэзыщіа абы и къуэш нэхъыщіэми, унафэщіхэм ямызакъуэу, цыху къызэрыгуэкіхэри фіыкіэ зэрытегісэ-пъыхьыр. Ціыхухэм я нэхъы-бэм фіыуэ зыкъебгьэльагту-фыныр тыншкъым, абы щхьэыри едгъэшэн хуейщ». ЗУМАКУЛОВ Борис, фыныр тыншкым, абы шказ-из Іуахум фіы дырау хэгшіы-кіын, дэтхэнэ зы кхалэн ціыкіу-ри нэгъэсауэ бгъэзэкІуэфын хуейц, Укьэзыухъуренхвам я фіэш хъун хуейщ уэ унафэ пијар зэрыпэжыр, уи щкъз Іуахур ціыхузам я гукъеуэхзм ягэ зэрумынтэцыр, Мис апхуэ-дэт Мамхэгъ Михаил.

БОЗИЙ Натбий, КъБР-м и Парламентым и Унафэщіым и къуэдзэ.

МИХАИЛ Къэбэрдей-Баль-ъэрри, Тэрч куейри, и лъэпкъэрри, Тэрч куейри, и льэп-къри, и ныбжьэгъухэри, и унагъуэри фіыуэ илъагъурт, сьэу хэльыр. ХЬЭЖУ Владим

«Тэрчналмэс» ОАО-м и унафэщі.

МАМХЭГЪ Михаил къэрал къулыкъ ущі эшхуэт, ціыхубэ лэкьакіуэт, по литик Ізээт. И ціыху хъэлымкіи ар зэрыціэ-рыіуэр мащіэтэкым. Зэ нэхъ мыхъуми ар зылъэгъуам зэи мыкъуми ар зыльэгъуам эзи шыгъупщэжыртэкъым, адыгэ хабээр фы дыдэу зэрищіэр ягъэщіагъуэу. Псом хуэмыдэу ар фінуу къыщальагъурт Тэрч куейм. Абы лэжьэн щыщімдэам, Тэрч къалэм и щіэрэщэгъуэт, езыми «Шіыхь зиlэ Тэрч жылэдэс» цlэр къы хvагъэфэшат.

Михаил пасэу дунейм ехы-жащ. Ауэ щалэ бэлыхьхэр къвщіэнащ, и адэм хъэлкіэ ещ-хву. Дыщэпскіэ иритхащ Миха-ил и ціэр Къэбэрдей-Балькъэил и ціэр Къзбэрден-Балькьэ-рым и тъкідэм, зыцівжухахми ныбжьэгъухэми я гум ар псэ-мыблэжу и Хэкум хуэлэжьа цівхуу къмнэжынущ. КъБР-м и прок урору, Парла-ментым и депутату щыта.

МАМХЭГЪ Михаил езыр МАМХЭГЪ Микаил езыр шІэльзіуу Министрхэм я Советым и Нафэші Ізнатізм щыіукіам, сэ республикэм и Правительствэм и Іуэхухэр кьеіысхын хуей хьуащ. Зэман хьэльът ар республикэм и дежкіз. Къэбэрдей-Балькьэрыр зэгу эту Урысей Федера-цэм хэтын е хэмытын - арат

упщІэу щытыр. А зэман хьэлъэм Михаил А зэман хьэльэм Михаил гукана льэгик имившу гсэе мыблэжу гупым зыкъытщи-гьакьуэри, Къэбэрдей-Балъ-къэрыр мамыру зэтеЫггьэ-ным, ціыхубэм къыгурыгьэ-ным, ціыхубэм кыыгурыгьэ-нуалхээр къыгурыггьэіуэным къарууэ иіэр тритьэкіуэдащ, кьарууэ иІэр тригьэкІуэдац. Абы ищіэрт республикэр зэ-гуэкІмэ, ильэс зыбгъупщікІз зыкъызэрыхуэмы]этыжынур, ар зыбукІыжыным, уи япэ ит-хэм я ехъуліэныгьэхэм уельэ-пэуэным хуэдэт. КъызыхэкІа льэпкъым хуэ-

фащэу абы тхыдэм льзужь махуэ къыхинэфащ, зэфІз-кІыу иІэ псори Къэбэрдей-Балькъэрыр ефІзкІуэным тригъэкІуэдащ.

ЧЕРКЕСОВ Георгий, 1 - 1996 гъэхэм КъБРм инистрхэм я Советым и Унафэщ! къ улыкъур зы!ыгъа.

ШІэныгьэкіэ къулей гъащіэм срегъаджэ

Интервью итахэм шыш пычыгъvэхэр

шыш пычыгързаяр

— Къзбордей - Валькъэр

— Параментым узэрышылакьэ дъядей зы узух

утехмузо?

— Ильзе пліьші хъузу са тым деже сщіарт жыхузс
— Ілья протом деже обращення обращення

мышафар.

- Уз законышіз къыдаБэкіхэми куздрэ уй жэрдэм жыбольть». Сыт абы теухдуз къыдженізфылуціакі жысісу схужыізнукым. Дызрикъун хуздуз арылавіш. Аўо даўу ахрэ зэрылавіш. Аўо даўу ахрэ зэрылавіш. Аўо да даш, іўохду хужтуж-7 Мис араш, іўохду Сэ
куздрэ Стальскэ Сулейман и
псальзхэр кызока, абы жигуфізгъуз кьозыт, гъваэр
гуфізгъуз кьозыт, гъваэр

зыгъэбагъуэ законхэрауэ жиlэри. Апхуэдэхэр зэкlэ диlэкъым...

жиізри. Апхуэдэхэр зэкіз диізкъвым...
- Перестройкэр къызэре-жьэрэ КъБР къэралыгъуэр егьэфізкіуэным теухуауз зыгуэрым зихъуэжауз кънпфізшірэ?
- 1990 гъэм щегъэжьауэ дэ

зыгуэрым аккуэжауз кындышраг - 1990 гым шөгыхызуу ар осициалымым дыкызгекіыу до осициалымым дыкызгекіыу куй куаци, ар и шкыз течуэм жыра куй куйш, шкызуу кындыгым дыкызуу аккуызуу аккуызуу ашкызуу аккуызуу ашкызуу ашкызуу

рыхьащ.
- Псори хыфІзбдзэу зыб-гъзпсэхуну ухуейтэкъэ? Республикэм гъззэкІуэн

Респурликам гъзазкіуан хувйуя иль гъзазкіуан хувйуя иль гузхур щізныгъв и закъузкъми зыхузны- къузр, ахар гъзшаль жизины ныбжь зиїх, щізнальзм и псзукіар кура шытэн хувйц. Ар кура зыта-тъу щізхум фізкіа хузафізківнукъми. Сэ си насым къмкіри щізнытьскіз ккулей гъзщізм а псоми съхулей гъзщізм а псоми съхулей гъзщізма псоми съхулей гъзщізма псоми съхулей гъзшізма гъзшали гъзшал

Къэрал **Іуэху**

прыжили прыш ПЫЗКУМ гукьеуэ иlэмэ, заман аокіри е що-гэупщэж, е а гукьеуэр езым аокі уз айж. Ауэ алыксыми и фобкыр кур-жым, да излас куэдків прыжубар къвмуеджаці, закуэшым хуэду, зым Ізпкур зым кънцтэжу, аратуунтьтэр ди яку дэльу дызым гуэду, дэльу дызым гуэду, дэльу дызым гуэду, дэльу дызым гуэду, дэльу дызэдэпсэүным. Джари а гуэдум дызэдапсэуным. Джари а гуэдум дызэдапсэуным. зэпсэу узэдэпсэун щхьэ кІэ, зыри щІумыхъумэу кіз, зыри щумыхъумау, блажіа заманим ифіри и Гейри пщымыгъупщэу щытым хуейщ. Тхыдэм дерс къыхэп-хыу, а дерсым фін къри-кіуэжын щирэміз, пэжым утетын нэхъыфі щыїз-къмы. Ар кымызытэры ди республикам и Совет Нэ-

респуоликэм и Совет нэ-хъыщхьэн 1990 гъэм шыщхьэlум и 30-м унафэ къищтащ майм и 21-р Урыс-Кавказ зауэмрэ Истамбылакlуэмрэ хэ-кlуэдахэм я фэеплъ-дыгъуэ махуэу щытыну... А зэманым лъандэрэ тсы куэд ежэхащ, дуней: псы куэд ежэхащ, дунейм куэду зиклуэжаш, Ауэ зы щТыйгум тесу щыта ди мээпкырд дүнейм текту-хьауэ щытых дуней текту-хьауэ щытыху, льэпкым гукьеуэ ирыгчы, БэльКам укГэльыджэяГэ къыпхуемыгъазэ щхьякТэ, нобо дунейм тетымрэ пшэдей кээхэмунумрэ я Гуэхур нэхымбр е нэхымК19 пшПы мэхым.

Дэ зэрытлъытэмкІэ, зэ-гуэр зэбгрыдза хъууэ зэ-Дэ зэрытлынгэмкія, ад-гуэр зэбгрыдая хьууэ зэ-ф1як1уэдауэ щыта зэ-къуэшхэр, зэльэпкъэгъу-хэр зэрыцыхужыныр, зэ-к1эльяК1уа хъужыныр - ар-кээрал Гуэхуш, Ар зэрыт-лээК181 цыхум мэх-тынш ящытшыну яужь дигш, икИ къыдэхъу-л]эну догугъэ, хуейр къэкІуэжу, хуейр икІыу, абы шхьэкІи лъэпошхьэпо

ФІым къимыхьар Іейм къихьынукъым

Мамхэгь Михаил КъБАССР-м и Совет Нэхъмцхьэм икIэцIыпIэкIэ иригьэкIуэкIа 12-нэ зэхуэсыгьуэм цыжиIахэм цыц

Мажжагь Махаша КъБАССР-м и Совет Нэхъьщикъм шклицынізькі присъзкіржіа 12-нэ эхуусыгауж щыжий цахым щыш (НБЖКЭГБУ) дала (13х1). ОІмпід намур уагенсяльяхыну, Ауэ ноборей хэхэльсях намура (13х1) дала къмзэры- такжы дала (13х2) дала кызары- такжы дала (13х2) дала кызары- такжы дала (13х2) дала (илэжьыну, лъэпкъхэр мамыру, тыншу

Тэрч районым щохьэщІэ. СэмэгумкІэ къыщыщІэдзауэ: Мамхэгь Михаил, Хьэжу Владимир, Мамхэгъ Раисэ, Мамхэгъ Алексей, Пэнагуэ Максим сымь.

МАМХЭГЪ Рае

ФемыІусэ си псэр

Зэрыль Чысэм. Фыблэкі. ФыкъемыплъэкІыу, Фыщіэмыупщіэ у. Зыхуигъэфэщэпсу, ЩигъэпщкІуауэ пришэчыну, щигъзвы Гъащіэм кърипэсыр. Къэхъуми фльагъуу Нэпс къыпыткіу у, Фыкъыбгъэдэмыхьэ Фыблэкі, ГъуэгурыкІуэщ. Щхьэж и гъуэгу екІуж, Щхьэж и гъузі Здэкіуэм Макіуэ Зэрыкіуэф у. Зыхуэзар ешэч А гъуэгуанэрщ Зытелажьэр Гъащізу иіэм

Къыщохутэ Іэджэм. Іэджэм ІуощІэ, КъращІэнур им жолья Іуощіэ, Карашіэнур имышіэу... Кьохы шыгуфіэ, Кьохы шыгушхуэ, Льащу зиплатауых, Шыгузавэ, пеэр кізэвізу, Зыщишхыю, бэмпіауэ, Кьэункіысіру кьыщыцжалэ, Хузэфіэмыкіыжіауэ, Гужьежуэ зич

Зыри хуэмеижу: Уафэр Зафэр Шыльэм Тельэтьэжу, Псори щізіубауэ, Псэм и гъусэр фіэкіуэдауэ И закъузу къзнауэ... Адэкіз зэрищіын имыщізу, Щіэпсэур Къыхуэмыщіэу... - Мис апщыгъуэрщ Нэхь шынагьуэр Псэ дэтхэнэм дежкіи. Хуэмыіыгъыу Сэтей щищіыр, Щигьэпщкіуахэр Чысэм -

Гъащіэ гъ уэгум Къыщищіахэм Я хьэльэм Къозэвэкі Абдеж

Къемэщіэкіыу, Дакъикъэр фіэкіыхьу... Докі зэмани, Къол. Кьол, Мэпсэу, Мэбауэ, «Тынш дыдэу», Эыри кьэмыхьуа нэхьей, Машхэ, зэхээокlуэ... Ар Ізпкълъяпкым и дунейш. Йокlуэкl Зэресауэ, Зэресауэ, Ауэ псэр... КъзункІьфІащ Ижащ И нэватъуэр. ГъащІэ купщІэр ФІэкІуэдащ. ГъащІэр Хъуащ ІзфІыншэ... Зэрыпсэум

Мэлыжьыхьым и 19-м дунейм ехыжа Мамхэгъ М. и фэепльу ... Шыхуфэр. Куэд ехьыф. Куэд ешэчыф. Ауэ ишэч псом Я щыіу Къыфіохъу Псэм И Закъуэныгъэр.

Ар Гупсысэ у, Гуlэу, Хэпльэу ГъащІэм къыхэнэныр.

* *
Ари гъащіэ?
Ар сыт гъащіэ?
Е дерс гуэр
Дымыщіэу

Напз *НапэкІуэцІыр зыгъэхьэзырар* ЖЭМЫХЪУЭ Марьянэщ

(КІэльыкІуэр. ПэщІэдзэр№№ 130 - 132-хэм итщ).

Унэм сынэсыжауэ, си шы-эхъыщіэм сыіууащ. Къызб гъздэк у этэх у, сыкъыху эщіэм. Сыкъыщиціыхуж нэр къригъэжащ:

 Сыт къыпщыщІар? Хущ-хъуэр зэран къыпхуэмыхъуауэ піэрэ? Си нэщхъыр хузэхэслъхьащ си шынэхъыщіэм: сыт къысхуиіуэху - ажэгъафэ зы-

къэсщіынщ, сыхуеймэ. - Ціыхубз джанэ щхьэ зыщыптіэгъа? - скіэрыкіыр къым си шынэхъыщіэр. ыхухэм укъалъэгъуа? - Сыт, сыкъалъэгъуамэ?

Уи напэр зытепхыжащ. Зытесхыжакъым! ЦІы-

джанэ шыптІагъэ укъэ? Емыкіу иль абы? жынукьэг смыкіу иль абыг Жысіэр и фіэщ хъуркъым си шынэхъыщіэм - и жьэр Іурыхуауэ къызоплъ. Уи Іуэхукъым! Ціыхубз джанэ щыстІагъэми, къулыкъум сызэрыкІуэ фащэр сщыгъми шхыІэнщІэбээ зэсшэкІрэ уэ-рамым сыдыхьэми, сызэры щытауэ сыкъэнэжыркъэ? Щыгъынра нэхъыщхьэр? Цыхугъэращ нэхъыщхьэр! Къыбгурыlya?

Къыбгурыіуа?
Къызгурыіуан хэль абы?
Къыбгурыіуама, таксим ахьшэ ети, утыпщыж.
Таксир дутыпщыжри, пщіантіям дыдъкъэжаш. Си шынэхъыщіям и жьэр скіэри-

гъэкіыркъым:
- Уи кіэстумыр дэнэ пхьа?
Унэм ціыхубз джанэкіэ уихьэжын уи гугьэ?
- КІэстумыр сташ. Унэм

цыхубз джанэкіэ уихьэж хъ у-нукъэ? Емыкіу илъ абы жызоіэ? Кіэстумыр щіэстар сы-хьэлэлти. аращ. Ухьэлэ лы-зэрысщіам сыхущіегъуэ-жыркъым, Сыхьэлэлти, араш

жыркьым. Сыхьэлэлтт, араш псапэ шІэсшІар. АфІзкі къы-зумыхъуэн, укъысшІэмына-кіз. Си щхьэгъусэр бжэщхьэІум къытехьащ. Абыи и жьэр урыхуащ. къысІупльэри. И нэр кьож - сишхыным хуэ-дэц.

эщ. КъыщІытехьар къызгуры-/акъым: ар егъэблэгъэжыкІэ хьурэ, апхуэдэ схуэфащэ сэ? - Щхьэ укъытехьа, си нэху? Уи лажьэlа?

Жэуап къызитыным и піэ-кіэ къызжьэхэлъащ:

- Дэнэ уздэщыlар? - ХьэщlапІэ. Мухьэмэдхэ сыщыlащ. - Ари хэт?

... Мухьэмэд аль-Багури ыхужыркъэ? Ди благъэщ. пціыхужыркъэ? Ди благъэщ. Абы къигъэчащ си щхьэ-гъусэр. Сыт си лажьэр? Се-къуэншэкіа? Емыкіу есщіа? Сыбгъэдокіуатэ, седэхэщіэн мурад сщіауэ. Шхьэ къыте-хьауэ піэрэ, хьэдзыгъуанэ

къедзэкъа? Сызыбгъэдигъэхьакъым, и льэр щіэхури етіысэхащи, мэгьынанэ. Си шынэхьышіэм іхуоплъэкІри соупщІ: Сыт мыбы къншышІар?

Уэракъэ жызо!э зи акъыл зэк!уэк!ар! - къызжьэхолъэ

эжкуэктар! - къызжьэхольэ си шынэхьыщ]эри. И пхьум и гъы макь шыээ-хихым, си щыкъу анэр унэм къвщ]эк авш. - Съп къэхърар? - сызыју-игъэльэдэн си гугъащ си щикъу анэм. Си щхьэгъусэм япэ зыкъритъэшшш.

, апэм. щхьэгъусэм япэ зыкъ-ощащ:

ригъзщащ:
- Мукъмэд деж щыlауэ же-- Мукъмэд деж цыlауэ же-- Мукъмэд жых ишјар-кьым Мукъмэд жыхуијар, итани лъагъунлъагъу кјуауэ жеlэ! Ун фјэш пшјы хъун ар? - Ціыхубз джанэні укъри-гъэжьяма а Мукъмэдым? - кьолъ си щыкъу анэр. - Хьэ-патъэліі Укъх ар!

кьоль си щыкьу анэр. - Хьэ-дагъэлиц Укьу ар! Шыкьу анэм иту кьэкынур фицэркьэ: щасэ фыз деж сыщыјауэ фіэкі, нэтъуэщі иту къэкіынукым. Си шкээтъу-сэми аращ зыхуихьынур: аращ, дауи, Іэлфіьщізу шіы-зжі уэкіар. Здэтьынанэм

къыстокіие: - Мухьэмэд ціыхубз джанэ къыпщијури укъригъэжьэ жащ! Хэт ар зи фіэщ пщіы жың: Хэт ар эл үлэд пады: жынкъым! Джанэ къыпщы: зыт!эгъам деж зегъэхь! Си пащхьэ нэхум ик!и!

 Зэ тесабырэ, си нэк у. Си псалъэр нэзгъэгъэс. Узых ущІегъуэжын жумыІэ. Зэрь хъуар жызгъэІэ, тесабыри. Си щыкъу анэм нэхъри зы-къысхузэкіэщіеш:

 Тесабырэ зэрыжиІэ! Си пхъум и напэр тепхащ! Апхуэдэ зращіэм ящыщ си пхъур? Къэхьпэм и джанэр зыщијури къытхыхьэжащи, фытесабы-рэ жи!

ТэмакъкІэщІ сыкъэхъуащ абдежым, зысхуэшыІэжа-

къым. - Мы къызжефІэр сыт? Хэт и къэхьпэ, хэт и щасэ фыз! Фижьэ дауэ къекlуэрэ? Псапэ сщіэ хъунукъэ сэ? Псапэ пщіэныр емыкіу? Си кіэсту-

пщіэныр емыкіу? Си кіэсту-мыр зыхуэныкъуэм естащ! Ест хъунукъэ? - Зыхуэныкъуэм естащ же-Ізі - зеліэж си щикъу анэм. Си щхьэгъусэри къыдожьу: - Зыхуэныкъуэм естащ,

жи, си кіэстумыр! Ціыхубз джанэр къыпщызыіуар хэт-

тіэ? - Къыщызыіуар пщіэркъэ? КІэстумыр зритаращ! Хьэда гьэпці ухьу ар жысіакъэ!

 Делэ сыхъуным сынэсащ!
 жысіэри сащіэгубжьащ си щыкъу анэмрэ си щхьэгъу-сэмрэ. - ЦІыху хьэлэл дунейм темытыж фи гугъэ? Мухьэ мэд ахъшэ тlэкly естамэ, мы хъун злэжьа? И къуэм еджа-пщІэ хуэхъункъэ жызоІэ? Еджакіуэ ирикіуэн щхьэкіэш си кіэстумыр щіалэм шіестар. си кізстумыр щалэм щестар Пціанэу сыкъыдэвгъэхьэжы нут уэрамым? Джанэ къыс щатіагъэри сыкърагъэжьэ жащ - къысщатіэгъэн яіэтэ къым нэгъуэщі. Дунейр къу-та абы щхьэкіэ? Фи напэр шхьэ мысрэ, щІэфчэ хъуну къэ?

Си щхьэгъусэр зэщіэуфіы-ціащ, хьэщхьэрыіуэ хуэдэ ціаш, жьэщкьэрынуэ хуэдэ къызжьэхэльэн хьэзырш. Ахьшэ гугъу къыщыхэхуэм нэхьри къызэрыкlаш; - Ахьшэ ипха унэм? - Фунт тющ!, - жызоlэри сыкъыпогуфіыкі.

- Дэнэ здэпхьар? Бгъэкіуэ па?

да?

Згъзкју здакъым. Ткъзмыщијам есташ, зыгузукіз зашіјаэть якуэчнц жысізри. Мы гъзм замантьялсяхукіз сът къвсидацціан; ча замантьялсяхукіз сът къвсидацціан; станажнай кунуму дляз шынажні тем шынажно станада кунуму дляз шынажно станада кунуму дляз шынажно станада кунуму дляз шынажнай кунуму станада куну

дэлэс этогущащэ. Жригар зэхэсхакъым. Гъынэнэн пич-ри, си щхьэгъусэм, гужьеяуэ, и нэр къригъэжащ. Си щыкъу анэр унэм щіэльэдэ-жащ.

Си шынэхъыщІэм яжриІар фщІэрэ? Си щхьэр зэкІvэфщіэрэ? Си щхьэр зэкіуэ-кіауэ яжриіащі Зи щхьэ зэтес ціьхубэ джанэ зыщијуу уэра-мым дыхьэжьні? Си щыкъу анэмрэ си щхьэгъусэмрэ ар яжриіэри, си шынэхьыщіэр къызбгъэдыхьащ. И Іэр си дамащхьэм къытрилъхьэри къызэдэхэшіаш:

- Уигу иумыгъабгъэ мо тlyм. Емрэ фіымоэ яхузэхэ тум. Емрэ фымрэ яхуээхэ-хуркъым абыхэм. Я щхъэм иральыт щы!экъым - абы узыхащ!ык!ын? Мухъэмэд хуэпщ!ам ущ!эмыфыггуж. Гу-щ!эгъу уи!эт, ц!ыхугъэ лх элъ-ти, аращ щ!ахуэпш!ар. Унэм ихьэжи, зыгъэпсэху - гъуэгу утетащ...

Зэрыбзаджэ си шынэхыы шэр! Унэм сышыхызжа ост щІнубыдэну аращ зэщэр бжэ-щхьэгъубжэр къригъэ быдэкІыжынщи, пэш кІы-фіым сыкъыщіэнакъэ! Хьэуэ си къуэш, зыкъозгъэгъэп-ціэнкъым, си щхьэр зэкіуэкІауэ къыпфІэщІами, сэ сь нобзэджэкІынш!

ноозэджэкынщ!

- Зэ умыпlащ!э, - жызо!э си шынэхыщ!эм, и !эр си дама-щхьэм трызогъэхри. - Псыу-нэм сыщ!ыхьэн хуейщ.

Псыунэм сыкІуэ хуэд: ысщіри, хадэм сибгъунльащ си шынэхъыщІэр згъэбэлэ рыгъри, сэрейм сельащ. СыздэкІуэри? Хущхъуэ ъызэзышам дежш сыздэ-

квызэзыщам дежщ сыздэ-кlyэр! Абы сыт и лажьэ - ла жьэ зиlэр сэращ. «Хущхьуэм уемыфэ, - къызжиlатэкъэ. И зэран фіэкі, и сэбэп къо. сылъыхъуэрти, сыблэкlа къым, къэсщэхури сефащ къым, къэсіцэхури сефащ. Сигъзуна, сефамэ? Сигъзу-накъым, сигъзунэхъуа фіэк!! Жылэр къысщодыхьэшх, си щыкъу анэмрэ си щхьэгъу-сэмрэ къысщигъэlеящ, си

си лъэпэдыр ещэтэхащи, си лъакъуэ цыбэр къыщющ.

Сыкъыщиціыхужым, ліы кыр къэщтащ:

Уэра жызоlэ мыр?! Нтіэ хэт уи гугъэ? - Сыноплъри, укъысхуэ цlыхужыркъым. Сыт къып --щыщі́ар? - Уи хущхъуэращ зи ла-

жьэр. - Сыт хущхъуэм щІила-

- Сыт хущхьуэм ціпла-жьэр? - Си кіэстумыр си благьэ тхьэмыщкіэм естащ. Кіэсту-мым и піэкіэ къысщатіэгьэн мы джанэм фіэкі ягъуэта-къым.

ым. Нэхъ зэхэщІыкІыгъуэу ызжепІэркъэ, - къызбгьэдэтіысхьащ тыкуэнтет ліы

Си Іуэхур къызэрекІуэкІам езгъэдэІуа нэужь, ліыжьыр

тэджыжащ:
- Алыхыым и шыкурщ.
- Сыт и шыкурыр? - къызгуры!уакъым. , ронувкъъм, сърърс - Къвіз-- Къзнакјафіз ухъувш жы-жузсізш. Абоі нэжь къвішцы-жыщамэ, зырикіш. Цівху хъз-лэлым нэхъвімэжи къвіщоці. Ун щжэ псэуши, Алыхьым шыкур хуэщі.

Юсеф ас-Сибаи нэ лъапсэ Романым щыщ пычыгъуэхэр

- Нэхъыкlэжуи сыт къыс-шышынкlэ хэунут? - сеуп-щаш эгъэщlагъэри. - Уи кlэстумыр ээптам Си нэр къыщих

фіэкі тхьэмыщкіэ щыіэкъэ? Гъунэжщ, дунейм техуэркъым! Уи мылъкур къанэ щы-мыlэу яхуэбгуэшауэ тщlынщ. Абы кърихъуэнур пщіэрэт? Я щіыб къыпхуагъэзэжынт, ыб къыптуаг вээлг...., вамыціыхуж защіынт -гт къыпщыщіннур! Фіы зы-ліщіям фіы къыпхуищія-інукъым. Фіы зэрахуящар напіэзыпіэм ящогъуп-щэж, махуэ къэси яхуэпціэн хуейуэщ зэралъытэр. Яхуу-мыщіэкъэ - нэпсейуэ, хьэсыуэ уабжынуш, бзаджэ къып-хужа!энущ.

хужагэнущ.
«Тыку энтетым и псальэм пэж хэльщ», - жысlащ сигукlэ. Зы хъыбар сигу къэкlы жащ. Ціыхубз гуэр, льэщы джэ хъуауэ, хьэхэбасэ гуэрым къыхыф идзэжат. Ц ых убз тхьэмыщкіэр фіэгуэныхь хьуащ ліы хьэлэл гуэрым. Ахъшэ иритащ, сабийр ду-нейм къытехьэху дэгэпыкъуащ, зыми хуигъэныкъуа-къым. ДэГэпыкъуурэ, езыр

- Сыт пщіэр? - Зыстхьэлэжынущ! Си нэр къыщиху: фэр зэкіуэкіащ напіэзыпіэм. Тык уэнтетыр гужьейри къызбгъэдэлъэдащ, си Іэр иубыдауэ къысщіокіие:

- Емынэунэ хъун! Сыт пщІэр?! Емынэм укъихуат си деж? Сыт си лажьэр? Бжесlатэкьэ: уемыфэ си хущхъуэм - ущіегъуэжынщ! - Сыт-тіэ сыбгъэщіэнур? Си Іэр си куэщі ислъхьэжащ. Хущхъў эр пюкіыжыху,

умыкІуэж - тыкуэным щІэс. Узэрыщытауэ ухъужыху, си деж зыщыіэжьэ. Нэгъуэщі къысхуэнэжа-

ьэнкъым. - Махуэ дапщэкіэ схэкіыын хущхъуэр • Махуийкіэ

Махуийкіэ сыщіэсыфыну тыкуэн фіейм? Тыкуэнтетым куэзыри сотрэши иlэкъым -си щкьэр сыт зэрытезгъзу-нур? Семыдаlуэщи - уэрамым сыдэувэжынурэ псапэ сщlэуэ

хущхъ уэм щегъум, хьэлэл хъури, и хьэл мыгъуэжьыр зыхи нащ: гуэн лъапэ къитыжыр къым, къэп щІэрыпсри иукъым, къэп щІэрыпсри иу-гъуэныжыркъым. Хьэрэм ишхын и гум идэркъым. Аращ хущхъўэм кърищіар. Щіакхъуэ фіыціэрэ псы

Щіакіхьуэ фіьціэрэ псы щіыіэ фальэкіэ зэфіэлгь-кіащ а махуэм ди шэджа-гьуашх эр. Шыми араш тіу-хуар - тыкуэнтетми, сэри, дэыгьуэми, Шіакхэу әфіьціз-рэ псы щіыізкіэ упсэуфын махуий енкіэ? Си фіэщ хъур-ктым.

Дышхэри дызэбгъэдэтІыс-хьэжаши, доуэршэр, Къэпхэм ярылъ хущхъуэхэм я гугъу къысхуещі тыкуэнтетым. Псом я гугъуи къысхуищри, зы къэп къигъэнащ. И щхьэр щхьэщыпхыкlауэ пліанэпэм дэтт а къэпыр.

- Мо къэпым илъыр сыт зи хушхъуэр? - сеупшаш тыкуэнтетым. Заулкіэ щымри, тыкуэнте-

тым жиlащ: - Абы иль хущхъуэм уасэ

хуимыдэмэ, хущхъуэр къы-кlэщlэзгъэкlуэсыкlынщи, псым хэскlутэнщ. Пшапэр зэхэуащ. Лыжьым

уэздыгъэ пигъэнащ, къэп нэщі къищтэри унэ лъэгум ириубгъуащ:
- Сэри щ!эдзын гуэр къэз-гъуэтынщ, уэ мыбдей зыще-гъэщ!и, жей.

гъэщін, жей.
Си жеин къакіуэртэкъым, итіани ліыжьым сыпэрыуа-къым: жейм нэхъ щіэх хи-льафэмэ, сэркіэ нэхъыфіщ, хущхъуэр къыкіэщіэзгъэкіуэ сыкіын мурад щысщіакіэ.

ЛІыжьым сыбгъурогъуалъ-хьэри жей нэпці зызоші. Ліыжьыр мэхущхьэри къызо-упщі, и жеин къакіуэ хъунтэ-

ьыми: - Мы къэпым илъ хущхъуэр ъм хэпкlутэмэ, цlыхум сыт ьащыщlынкlэ хъунур? Дунейм фэрыщіыгъэмрэ щхьэ-хуешагъэмрэ текіуэдыкімэ. дауэ къызэрызэхэнэнур цыхур?

Си гум къишхыдыкlащ лІы-жыр! Хьэмэрэ сыкъиумысын мурад ищіауэ ара? - Дэнэ щыпщіэн, - жызоіэ, емрэ икlагъэмрэ дунейм те-кlуэдыкlынри ахэр зыхыумыщІэнри тІури зыщ. - Хьэу э, хьзуэ! У захуэкъым!

- АБЗУ 3, къзуз: 3 закузкъвита Икlагъэмрэ фіеягъэмрэ ебэ-нын хуейщ, уапэлъэщынущ. Ціыхум кіуапіэ къезымытыр икlагъэмрэ фіеягъэмрэщ - ар къыгурыlуэн хуейщ цlыхум. Къыгурыlуэмэ, зэрызэхины-нум щlэкъунущ. Гъащlэм и пэ-жыпlэр илъагъумэ, цlыхум зиліэжынкіэ у ошынэ уэ. Уи фіэщ щіы: зимыліэжынукіэ! Пэжым щыщіэнущ ціыхур -абыкіэ узахуэщ, ауэ зиліэжы-нукъым! Мардэ зимыіэ щыіэ-къым. Еми, икіагъэми, фіеягъэми мардэ гуэр яІэщ, арын-шамэ ціыхур яІэщіэкіуэдэжынт алъандэм! Зы хъыбар уезгъэдэlуэнщ. Зэлlзэфыз уезгь эдэlуэнш, Зэлlээфыз гүрэ уү тетт, Касбийри я гьу-сэт. Жэцги, выгур кlэнауэм дэхуэри, лымрэ сабиймрэ псым итхьэлаш, Ум цхээгъу-сэрэ ум былрэ нэхэ lэфl цыбэ! цыээхэсхым, ціыхубэ тьрэ-мышфэм сигу ціэтээрш. Кы-рылірэжын кысысфізиціац, делэ имыхъукімэ. Кысыээрышіларын кан дзыкками епльыт: мазэ дэкlа-тэкьым цыкубэвір ліы шыдэ-кіуэжам! Зиліэжакъым, дели хъуакъым. ліы дэкіуэжаш! Сэ ар эт-эжуаншэркъым, хъы-барым ушівезт-эдэдуари гуа-уэмрэ гухэщіымрэ мардэ гуэр зэраіэр бжесіэн щхэьжіом Бынищ ціэзылжьэжмім игу ьынищ щэзылъхьэжми игу хощ!, зы бын щэзылъхьэжми игу хощ! - зэрагъэхь щы!э-къым. Апхуэдабээкъэ фунт мин къэзылэжьри фунтищэ ф!эк! къызыхэмыхъуэри: хуэдипщікіэ нэхъ гуфіэрэ фунт мин къэзылэжьыр? Нэхъ гуфІэркъым! ЦІыхум и нэр къызэтрихрэ ем, къуаншасм, къуанша-гъэм, икlагъэм lуплъэфмэ, зилlэжынукъым, а псор зэ-

рызыхиныным пылъын фізк Ебэнурэ пэіэщіэ ищіынщи езыр хьэлэл, гу къабзэ, гума щіз хъунщ! Си тхьэкlумэр згъэкlащ: си псалъэр дауэ къыщыхъуауэ пІэрэ ліыжьым? Зыри къы-пидзыжакъым: е си псальэм игъэгупсыса, е жейм хилъэ-фа? Зызгъэпсчэуlуащ. Жеяфа/ зыягыянсязунующего тэкъым лыжкырг къэтэдж-ри къэпыр пліанэпэм къыди-хащ, ар зригъэтіыльыліэри и піэ изэгъэжащ. И фізи сціац жыпіэркъэ-тіэ ліыжьым: ду-нейр шхьэхуешагьэмрэ напитыгъэмрэ пэlэщlэ сщымэ, фіыгъуэ къызэрыдэкіуэнуп зэхезгъэщІыкІащ! Ауэ зыгуэр щхьэ къыспимыдзыжрэ - зэрыщымщ. «Жея хъуг жысlащ сигукіэ.

Заул дэкІри, лІыжьым и жейбащхъуэ макъ къэІуащ: Уи псалъэм пэж куэд хэльщ, си щалэ. Итани, lyэху хэльщ си щалэ. Итlани, Іўэхў шынагыў си гугьэш з у жь уихьар. Уи актыл уитыж-ктыми, ари зэхэпшыхырыны-мэхьў уз. Абы кърпкіуэнкіэ хъунур пшіэрэ? Алыхыращ ар зышіэрі? Зубыдмэ, уэри сэри ди щхьэр хыдагьэль-хыкы?

- Сыт узыщышынэр? Сыт-кІэ дызэрагъэкъуэншэфы-

нур? - Дызэрагъэкъуэншэфыну - дызэраі вэквуэпшэфыну-ри? «Апхуэдэ хущхьуэкіэ сату щхьэ пщіырэ? Афиян щхьэ пщэрэ», - жаіэнщи, сэ сагъэ-къуэншэнщ. Афиян уефа хуэдэкъэ, гукъабзэ-щхьэкъабзэ ухъуамэ? Хуэдэщ! Аращ ціыухъуамэ? Хуэдэщ! Араш ціы-хүм иджы къвзрышыхъхри иджы к Піы дыукіауэ жаіэнкій мэсьу, си хушхъуэм узыфэ бэаджэ къщежьэнкіэ ябму. Хящіэм и пащхьэ драшэнщи, дагъэ-къуэншэнщ, льэхъуэщым дра-дээнц.

квуэншэнщ, пьэхкуэнцым дра-дээнш. - Дигу къэрэмыгъэ зэри-мыльыр кьыгуры\уэнкъэ хея-шэм! - Шыш къыбгуры\уанкъым! Хеяш\рэнкъэ псом мятэ дызы-тызкуэншэнур! Хеяш\рэн-куар ушэнур! Хери-рыг кыр тауэраудынш, кыр-куар тауэраудынш, якы-пылкын шы\рэн-кым, нэхкыф\ш, Пыжкым уедауэн\рэн-кым, каракуар ушэн кы-ныпкын шы\рэн-куар зыгез-

лэгъу сыдэхъуауэ фэ зытез-гъэуащ. ШІызытезгъэуар жейм хезгъэлъэфэн щхьэ кіэт, си мурадым сыхущіе гъу эжауэ аратэкъым. «Нэх у-лъэф Гукъик I-сыкъик II» жытІэри, ди щІыб зэхуэдгьэ-защ, куэд мыщІэуи ліыжьым пырхъмакъ зэхэсхащ. «Ыхьы, хъуащ иджы!»

жысіащ, пщіэнуіамэ, щіэ, игъуэщ. Итіани, шэч сщіыжащ. Зы лъэныкъуэкІэ уе-гупсысмэ, ціыху ціыкіум апхуэдэ фІыгъуэ зыми хуилэ жьатэкъым иджыри къэс: думы этквым иджыри кьэс; ду-нейм и тхыдэм нэгъуэщ гъэ-зап!э игъуэтынк!э хъунут си сэбэпк!э. Нэгъуэщ!уи согуп-сысыжри, нэхъей хъумэ-щэ? ЛІыжьыр жейм хилъэфащ, жеяуэ у едыгъуэнри ціых угъэншагъэщ. Хущхъуэ зэрыль къэпыр и щхьэм щирылы кызлыр и цжэл цил дзащ - къызэрык/эщ/эзгьэ-к/уэсык/ынури дауэ? Абы се-гупсысурэ, жейм сызэры-хильэфар сщ/эжыркъым. Си нэр къыщызэтесхыжам, нэху цат. Іущащэ макъ зэхэсхащ. Си щхьэр изосэри, сольагъу лыжьым пшэдджыжь нэмэз зэрищыр. Къэпыр спэжыжьным, си Іэр сшиймэ, сыльэІэсынущ. Хуэм-хуэмурэ зызольэфалІэ къэпыр. Ліы-

жьым гу къыслъитэркъым. Къызэхъулlа хуэдэщ: тыкуэным сыщІэцІэфтрэ къэпым иль хущхъуэр псым хэскІутэмэ, зэфІэкІаш - дунейм зиуб-лэрэкІынущ! Псым сынэжэс закъуэмэ! Къэпыр зэслъэфа-лІэри, сыкъызэфІэтІысхьащ, льапэпціий зысщіри, къэпыр си блэгущіэм щіэзгъэзэгъауэ,

тыкуэным сыкъыщІэцІэфтащ. СызэплъэкІын сошынэ, уэрамым сыдэлъэдащи. Сы-лъапціэщ, сщыгъри ціыхубз джанэ быхъурщ. Жьыбгъэ хуэдэ сыздэжэм, си щыбагькІэ лъэ макъ щызэхэсхащ. си ужьыр нихурт Нэхъри зисчащ, зыщіэзгъэхьакъым ліы-

жыр. Псым сынэсащ, сытми. Къэп щхьэпсыр зэрылъэда ши, соліаліэ, Абы селіэліэху, щи, соліаліз. Аоы селізлізху, лыжьыр къэсри, зыкъызи-дзащи, дызоныкъ уэкъ у. Лыжь льэрызехьэт! - Делагъэ умыщіз! Дытеу-нэхьуэнущ, уанэ мыгъуэр те-зылъхьэн! - зелізж лыжьым,

зылъхьэн! - зел!эж л!ыжым, къэпыр зэпэдубыдащи. Зы-къомрэ дызэрызекъуауэ, къэпыр т!эщ!эц!эфтри псым хэхуащ.

къэлым зыкіэльидзащ ліы-жьым. Зыкіэльидза щхьэкіэ, жым. Зыкіэльндза щхьэкіэ, къыхуэубыдыжакъым: къэ-пыр псым ихьащ. - Емынэр ди унэ къихьащ! Мы зэхэпщіыхьар сыт? Сэ ла-

зи лажьзу: гращ хезщізм яжесізнур! Ліыжьым и фэр пыкіащ, и нэр къыщыпкіын хьэзырш. Сигу щіэгьуащ лыжьым. - Умыгузавэ. Псори си пщэ

дызольхьэж. Ун гугъу зыми къищіынукъым: хущхъуэр псым хэзыдзар сэращ, накіуэ, тыкуэным дыгъэкіуэж. Алыхьым иухар хъунщ. ЛІыжьым и Іэблэр сыубыд

ри, псы Іуфэм дыкъыІукІы-жащ. Дыгъэр къыщіэмыкІа-ми, нэху хъуат. Тыкуэным къэдгъэзэжри, ліыжьыр пліанэпэм дэтіысхьащ, и щхьэр къыфіэхуауэ: игу фіы щыщіэнт? Гуныкъ уэгъу э естащ, лажь эзимы эм лажь э

естащ. - Зумыукlыж, - жесlащ лы-жым. - Уэшхыр б лэкlащ, щlа-кlуэ кlэльыпщтэжкlэ, сыт и

мыхьэнэ? - Дыбгъэунэхъуащ.

 Алыхым и гущІэгъур инщ... Уэ тыкуэным ущІэмыкі, сэ уэрамым сыдыхьэн-щи, ціыхум хущхъуэр зыха-щіарэ зыхамыщіарэ зэзгъэ-

щэнщ,
- Сыт тыкуэным щээбгьэ-щіыхынур? - жиіащ ліы-жым нэщхъейуэ. - Сэри сы-нэкіуэнущ: сеплынщ дунейр зэрыхъуам, напитІыгъэмрэ бзитІщхьитІыгъэмрэ, фІеягъэмрэ хьэрэмыгъэмрэ зыхэ-зына ціыхухэр слъэгъуащэрэт жызори си нэ къокі. Уэри уэ! імансызі

 Тыку эныр хуэпщі хь урэ!
 Хущхъуэм щіэупщіэ иіэнущ, ціыхур къызэрыхьынущ ты-куэным! Жэщи махуи! Зи лъэ вакъэ изылъхьэжыфыр къыдэнэнукъым къалэм: псым дэнэүүкым кылэж, псым хэддэа хушхэуэмий эагын шынуккым - соом яхури-кыу мугуулы Согиашро усу кыруулын шынуу кызэре-мыхкэжымы Уи хушхыуэр тыэпсен хырунді Тыкуаныр шызэхуашыр нобэ хуэдэ ма-хуэ!

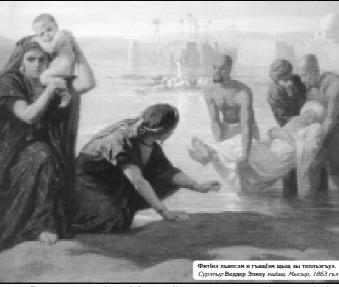
шызаууашlыр нобо хуэдэ ма-хуэ?
- Напізэыпізм зыкашізн ук угуть з ушкхуэр? Зэман хуейш. Кънгамышідун, хуш-куын картамышідун, хуш-хуейыр хараксым, Зым бэнті-кум кънгамым, Зым бэнті-кум кънгамізм, уты-кум кънгамізм, уты-кум кънгамізм, уты-кум кънгамізм, уты-кум кънгамізм, уты-кум крантур, игранізм, уты-кум крантур, игранізм, игра-хуныр? Тыншкым, Шка-хуещами кемазла-ядынуш-кур крантур, ута-ста хрунур зыксомра Гуты-ста хрунур заксомра Гуты-хрум-шэ? Екзакынуш, лей-кър-май-прай-хрум-шэ? Екзакынуш, лей-кър-май-прай-кур закрантура-кур карактым, рей-крантуранізми, да кыкурар-кур карактым урактым. яубыдынщи, тхьэмыщкіэр хьэпсым ирадзэнц. Хьэпсым ирадзэмэ, и вагъуэр ижакъэ: «Си тхьэмыщкіапіэ щхьэ си-мысыжарэ, сызезыхуар сыт?» - мащІэрэ къригъэгъы-хын уфІэщІрэ? Ахьмакъри губзыгъэ, Іущ хъуауэ добж «Сэ нэхъ Іущ щыІэкъым, къ у лыкъу къызэфт!» - жиlэнщи, къэралым ящыхьэнщ, абы къулыкъу lэщlалъхьэмэ, те у-нэхъуакъэ къэралри цlыхури? Хьэуэ, хущхъуэр сщэнукъым зэкІэ. Псым хэбдза хущхъуэм и кіэм дигъаплъэ: ціыхум ярищіэр тлъагъумэ, тщэнрэ дымыщэнрэ тщІэнщ итІанэ. Тыкуэныбжэр згъэбыдэнурэ, уи гъусэу сынежьэнущ. ФІыр ем текІуауэ тльагъумэ, къэдгъэзэжынщи, тыкуэныбжэр Іутхыжынщ. Ауэ ер фіым текІуэмэ, уэрэ сэрэ къыдащІэ-нур зыщІэр Алыхь закъуэрщ Тыкуэныбжэр игъэбыдэрэ пэт, дзыгъу эр игу къэкіыжащ

лыжьым: - Лей етхырти: и закъуэу къыщіэднэ хъурэ тхьэмыщ-кіэр? Дзыгъуэри здетхьэ-

жьэнщ. Бжэр Іуихри, дзыгъуэм

еджащ:
- Шулахь! Си псэр зышхын! Дзыгъуэр тыкуэным къы-щ!эжащ, и к!эр исауэ.

(КъыкІэльыкІуэнущ).

ээтехуащ. Ліым и мылькур зытригьэкіуэда ціыхубзым кърищіэжами епль: сабийр дунейм къытехьа нэужь, ціыхубзыр кіуэри тхьэусы-жиізусаймй и дазр моращ, -жиіэри лым и ціэр ириіуащ. - Сабийр ныбэм илъыху, и нэіз стригъзкіакым, иджы, иджы, иджы, иджы, иджы, иджы,

нэіз стритья ідком, клижы, сабийр дунейм кызгекамі, ракміріедзэ». Араш цівкусі зым зигу къвішізтьуа прім Сэ дапшэ къвісщыщіа зы махуэ заксуэмі ўм пажьэри семкіратэмэ, каміратэмэ, семкіратэмэ, семкіратэм, семкірам, семкірам, семкірам, семкірам, семкірам

куэнтетым. Сыту? Игъащіэкіэ сыхьэлэлыну?

- кігьащізкіз сыхьэлэлыку: Дауэ зыхэзна хъуну мы хьэл мыгъуэжьыр? - Нэгъуэщі хущхъуэ уэстынщи, ефэ.

тынци, ефэ.
- Сыт эн хушхьуэр?
- Сыт эн хушхьуэр?
- Пцыяугс хушхьуэ сиіэш, хьэуэ жыпіэрэ - тэмакыбыці хушхьуэ, унгу нэхь кывщінубыланумэ - шхьэжуьсы хушхьуэ. Хэди, узыхуейр кымож. Уефакьэ - ун хьэлэлытээр экахобнынуш,
- Цівжур кымсшыбгъэды-хышхым лага? ст.—

. Цівлур къвсищыбгъэды-къвшкыну ара? Сызэбгъэфам къвзищіар бжесіакъэ? Зыз-гьэнціащ хущхъуэкіэ! - Нэгъу эщі пху эсщіэфыну-къым.

. Нэгчу эші пху эсшіэфыну-кым.
. Сашіэнур?
. Уз пшіэную си ірах хать.
сэ Ушіегьу жынш бмесатт-кьэ? Макунті-цыкім?! Гушіт-тэшэч иджыри...
. Махунті-цыкім?! Гушіт-туншэр әфилтуэнзарр әфіз-шыстығтуркжы си хху-реягыдэ - абы сахабтьэтыну реягыдэ - абы сахабтьэтыну си ірах захыжма, нэ-кыфіш абы нэжърэ! Си пщэр си Інтіымкіэ

щкьэгьавэм сытепльэ хкур-кьым.
- Ерыскъыкіэ сыт укуэдэ? Сыбгьэмэжэліэнкъэ? - Умыгузавэ. У згъэмэжэ-ліэнкъым. Нэгъуэщіи сыт ухуей? Нэгъуэщі сыхуейми, жысіэн

ухуей?
Нэгъузщі сыхуейми, жысіэн сыхунэсакьым: гліанэпэм дэт къэпым дэыгъуэ къыщипымым, бла зауа нэхьей сы-кышыльэтащ. Дзыгъуэ нэхъ сызыщымынэ дунейм зы псэ-ущхы теткым. Си вакъэр тызгъэпијаш пзыгъэме эхи. ущкы теткьым. Си вакьэр пьызгьэлка(аш, дзыгьуэм езу-тыпщыну. Тык уэнтетым кыскуидакым: вакър сіз-щінчри хыфінхуаш. Дзыгьуэр и Ізгум иригьэтыстыру, р дельэ, йодэхащіэ. Зэрызгьэщіэгьуэнур сшіэркым.

Сыт арг соунщ мижьм.
 Пэыгъэзш.
 Зэрыдэнгэ уэр сотьагъ у. Уифеубээран сымышфэ.
 Къватуры зэркый.
 Къватуры зэркый.
 Къватуры зэркый.
 Къватуры заркый.
 Къватуры заркый.
 Къватуры заркый.
 Къватуры зыркый.
 Къватуры зымахуэ. Хушкэуэм егъури насыпыншэ хъуаш; хъэлэм хъчаш. гушбэгу хэлж хъуаш.

хуэсшіэм и шіыб кънгъэ
зэжактъ - сыщыгъупшэжы
иш.
- Махуийид сыпхуэшэчый
- Сыгт сшіэн: къышыстикаээбакэ зэјуумых закуэикаээбакэ зајуумых закуэикаээбакэ астеплъ хуркБрыскъыйд сыг умуэдэ

рамым ней закыжи шыды-

нутэкъым. Зэнэзэпсэу зэ сэунут дунейм цІыхуу те

гыр. Тхьэм си фіэщыпціэ имыщі ab! Сэ къысщыщіар флъа-Тхээм си фізшыпиіз имыщій ріс з кысшыпіца фильа-гъуркъз: хушкъуэм сыгеунэ-кушк, хээлэл сищфи! Итпани, согупсыс, мо къзным иль-хушкъуэр псым хэскфтзу сеп-льашэрэт! Аршкъз кіз токуэнтетым кысхуидам ар? Си фізц хъуркъм. Си фізш-мыхъуми, зызушхужащ; ты-куэнтетыр эт-з бэлэрыт-зык-туумізния, хушкхуэрэ псым эзрыхъум септьяниц. Пэж хэ-льынкій мэхэу тыкуэнтет-лыжкым и псальэм: дыуна-тэкъэ, дунейм цівхуу тетыр хызлал, угурулы; гуманіз хызгажэ... Хушкхуэр ліыжыми кыз-

— Лальгъуац.

— Зэрыдэыгъу эр сспъагъу.
Ушіеубазраш сымышіэр.
— Уу эшку гу эрц мырги.
— Кылагурыныі уэ нхэлі,
Міскайстурыныі уэн хэлі,
Шалкдэрі къзлым иншмаш
шалкдэрі къзлым экімыш кура парышыр гуказаба зъкунуш,
ктана кызабгьадальнары
гітана кызабгьад

— Депльащэрэ — ——— шыіэш, — Сыгтіэ къыщіэбгьанэр? — Сыбзаджэкъэ сэриі Лыжыми гурильхыя игу прильхыми гурильхых при гуры; сытми, зыгуэр игу ирильсытми, зыгуэр игу

сытми, зыгуэр игу ириль-ками
- КыышІзатьанэри? Шыку-кам сигу яшбгкури арвш кыы-шІзатьанэр. Напитіытьар зы-кам сигу яшбгкури арвш кыы-пульенжүү камама камама камама-куран кутуучки зыхуашІзат кышТуучки тутуучки зыхуашІзаты, ул улы кутуучку камама кура кыып кура кура камама кура кын, ул шыуатыр зыхуу-мыш кура кыра зыхуу-кын, ул шыуатыр зыхуу-кын, ул шыуатыр зыхуу-кын, ул шыуатыр зыхуу-кын, ул шыуатыр зыхуу-кын кура кура кура кура шІта кура узахуу си гутыкыны.

 Узахуэ си гугъэкъым.
 Укъаплъэнэф къысфіощі, Укъаплъэнэф къвісфіощі, унабтъзш, платьтури къвіб-гурыіуэри мащіэщ. Напиті унізмэ, гъвщіэр къвіпте-къзпъэркъвм, аращ цівкур шінапитівір - ар сфіразкур-къвм сэ! Ём нэхь пэльзщы-гъуафіэ, напиті унізміз - Гу къвбээр нэхъ пэльзщ-рэ ем? Гў къвбээ унізміз укъитээнэнукъвмі, иту ильыр къэстіэщіын мурад сиіэти.

- Ущоуэ, - жилаш, лыжым, игу ильыр късстащыни мурад силэти.
- Същыуэркъым. Насылым шыгутъюурэ, шыхум и шхъэр къстъэлціэж. Ёр дунейм тегм едэ абы, и шхъэм къылъзмыйэсмэ. Минрэ къзгъалщіа ціюур - зыууи къышум кымум кымым кымындыму. Араш шымжысіэр:

«Торпедо» (Владимир) «Спартак-Налшык» (Нал шык)- 3:0 (2:0). Бадзэуэгъуэк и 17-м. Владимир. «Торпедо

и 17-м. владимир. «Торпедо» стадион. ЦІыху 7700-рэ еплъ-

Судьяр Сухинэ (Малахов

рыр. У РЫСЕЙ Федерацэм и Кубо кыр къэхьыным теухуа зэхьэ-

кыр къэхьыным теухуа зэхьэ-зэхуэр премьер-лигэм хэт ко-мандэ куэдым къатехьэлъэ) иджыри къэс къекІуэкІащ. Ар езыхэр зыкІи зыхуэмыныкъуз

езыкар зыки зыхуамыныкаў зэпеузу къэзыльытэр мащіа-тэкъым икіи абы къыхэкіыў Іэхъуэгъуэтегъэкіыў Іуэхуй щыбгъэдыхьэ къэхъурт. Ап-

жуэдэ щытык!эм зрагь-хъуэжын мурадк!э, УФ-м и Ку-бокыр къэхьыным ехьэл!а зэ-хьэзэхуэр езыгъэк!уэк!хэм

хьэээхуэр езыгьэкіуэкіхэм абы теухуа зэіущіэхэр пре-мьер-лигэм хэт командэхэр арэзы къэзыщіын піалъэм хуагъэзащ: мазэ ипэкіэ зэ-

ху́агьэзащ: мазэ ипэкіз зэ-пагьзуа зэпеуэ нэхыышхьэм зэрызыхуагьэхьэзырыр кырапшытэжыныйы хузау, ы щышцарэжынум эы тхьэма-хуэ изжу Кубокым и фина-лым и 11/6-нэ lыхьэр ирагьз-кіуэкіьну махуэр трагьз-хуащ. Абы и дежщ премьер-лигэм и командэхэр бэнэ-

● Щэнхабзэ Таубий

и піэкіэ

щІэрщ. ЩІалэр къалащхьэм щыГэ щхьэкІэ, и хэку цІыкІур

мын исьякту, и сляу цыктур зыщигъэгъупшэркъым. Пса-льэм папш]э, и мылъкук1э Шэ-рэдж районым мэжджыт, Щэнхабзэмк1э унэ щригъзу-хуащ, сабий интернатым цы1э

Профессор Шорз Ибрэхьим и зэфіэкі,

е Адыгэ псалъэжьхэм тецхцацэ аргцэрц зэ

уэрыІуатэ лізужьыгъуи абы-хэм ныбжькіэ пэхъунукъым. Псалъэжьхэр дунейм къыте-Псалъэжьхэр дунеим къыте-кьащ цІых ум и бзэм щІыгъуу. Псалъэжь къызыдэмыгъуэ-

гурык үз тылкы бази ду-гурык үз тылкы бази ду-нейм теткым, жыми шөми я базм хэүхүэнаш ар. Псальэжьыр сыт шыгьум акьылш, чэнджэшш, гупсы-сэ куукіэ гьэншіа іушыгьэш, Апхуэдэ хьугьуэфіыгьуэу щышыткіэ, псальэжьхэр куэд шіауэ зэхуахьэс, шіэны

АПХУЭДЭ щІэныгъэліхэм ящыщщ Адыгей къэрал уни-верситетым и профессор, педагогикэ шІэныгъэхэм я

доктор **Шорэ Ибрэхьим.**Профессор Шорэ Ибрэхьим Бэсэн Ибрэхьим Гэсхьэд и къуэр Блашэ университетым и тхыдэ-фи-лологие факульт етыр кыу-хащ, школым и директорым и къу эдзэ у, щіэныгьэх эм я куей къудамэм и унафэщіу лэжьящ.

лэжьащ. А Ізнатіэхэм шышылэжьам шыгьуэ Шорэ Ибрэхьми динхьэхащ педагогикэм, абыкіз иіз шізныгьэм нэхъри зэрыхигьэхкуэным шізньу зэпыташ; аспирантурэм шізтысташ; аспирантурэм шізтыстырам сыраму кандилат диссертацэр итхащ, 1970 грэм педагогикэ шізныгьэ-

кэм я кандидат хъуащ, ар шыхьэт техъуаш Шорэ Ибрэщыкьэт текьуащ Шорэ Ибрэ-кым ш]эныгьэшхүэ ээрыб-гьэдэльым, а ш]эныгьэр нэхь куу зэришын акьыли ээфіэкіи зэри]эм. Ар щынэ-рыльагьуш Ибрэхым и къа-лэмыпэм кыш[эна тхыгьэ зэмыл]эужыгьуэхэм, абы-хэм зрагьэубгьуащ адыгэ льэпкь педагогикэм и льабльэлкь педагогикэм и льаб-мьэм. Еджакіуэхэми икъукіэ къа-джакіуэхэми икъукіэ къа-куэщхьэлэ ээльгтц Шорэ Иб-рэхым и Іэдакъэщіэкі тхы-гьэхэри университетым щізсхэм я пащхьэ ирилькьэ лекцэхэри - абыхэм сыт тыгтуу иджахэх, щізшыгьуэ кънпщохжу, мэдым уж агъз-

къвпщохву, куэдым ужуагъз-уш, ухуауший.
Шорэ Ибрэхьим курыт еджапізхэм, педагогикэ учи-лищэхэм, институтхэм папщіз курс гъэщіэгъуэнхэр игъз-хьэзыращ, ахэр адыгэбээкіи урысыбээкіи къыдигъэкіаш, Пбор'я "Кбрэхьим курыт вержапізхмя, педагогику училицяхмя, институтхмя папшіэ курс гъзвійствум кару път кара дале то дале то

сылажьэу, сэри щыгъу азэ сыхъуащ Ибрэхьим къызэджэ лекцэхэм, сыщыгъуразэн абы и јадкакъщјай тхыгъэхэми. Ибрэхьим и лекцэхэр студентхэм лукъинэ ящохъу, сыту жыпјэмэ лъэпкъ педа-

студентхэм гукьинэ ящохъў, сыту жыпізмэ льэгикь педагогикар абы ирелх (уэрыМуатэм, сээм, философием, тературэм, оридическа шанарына, оридическа шаныты, оридическа предераты, оридическа правическа, оридическа и унабражим кырыханых ам сашышаш сэри шаныты, оридира жардам кырыханых оридическа, орудическа, оридическа, орудическа, о

●ТхылъыщІэхэр

итха «Педагогические идеи адыгских пословиц и пого-ворок» лэжкыгъэ жьэлжэ-тыр, абы щіэныгъэліым кы-щихутащ псальэжь 252-м з ьвапсэмрэ я гьэпсыкіэмрэ, Сіщхьзий ээрыщыхыгатіаци, адыгэ псальэжьэм ныб-жышжуэ ајэш, ахэр ижы-жышжуэ ајэш, ахэр ижы-ижыж ландэрэ къыдогъуэгурыкіуэ льэпкым. Абы щыхьэт тохъуэ Шорэм и къэхутэныгьэхэр. 2006 гъэм къыдигъэкіауэ щыта тхылъым нэгъабэ къыкіуэ лъыкіуащ абы пызыщэ етіуанэ лэкьыгъэри - «Гъэ сэныгъэм ехьэліауэ адыгэ псалъэжьхэм япкърыль гуп-

рэ щагъуэтауэ ущрохьэліэ.
Шорэ Ибрэхьим и тхыльыр бээ шэрыуэкіэ тхащ,
узыіэпишэ ээлыту укьоджэ.
Тхыльыр сэбэп хъунущ къэбэрдейхэмрэ адыгейхэмрэ

нущ еджакІуэхэми, егъэ джакІуэхэми, журналистхэ ми, тхакІуэхэми - анэдэль

Щрикаозэмк1э унэ шригьэу-хами, сабий интернатым шаді ибак/уэм пал'этакауш жыкін Гашіагьокін эзуэ-джым Анхуэлг актерхор, ар-тистэр, сифоническо орка-тратура и солистхэр, щрэны-гээм Рахаевым и фогальу ят стинелдиер муагъэфизац рес-поризжан офесаруаты, быт курахаевы обесаруаты, быт при обесаруаты, быты, быты, быты, быты, муагъэфизац рес-поризжан офесаруаты, быты, муагъэфизац рес-поризжан офесаруаты, быты, муагъэфизац рес-поризжан офесаруаты, быты, муагъэфизац рес-поризжан офесаруаты, быты, быты, муагъэфизац рес-поризжан офесаруаты, быты, быты, муагъэфизац рес-поризжан офесаруаты, быты, быты, быты, муагъэфизац рес-поризжан офесаруаты, быты, быты, быты, быты, быты, муагъэфизация, быты, быты, быты, быты, быты, быты, быты, муагъэфизация, быты, быты, быты, быты, быты, быты, быты, муагъэфизация, быты, муагърован, быты, быты

карию къзфакКу ансамбложа кудожествения унафациях у Атобий Игорро Энеев Магометро, гъздаджам и ветеран Нерсеян Альберт. Творчествохмя! Эдунейнсо академием и унафаци! Османов Едуарина (Стана) и пределения и унафаци! Османов Едуарина (Стана) и пределения у пределения у пределения и пределения пред ем и режиссер нэхъыщхьэ, УФ-м гъуазджэхэмк Іэ ш Іыхь зи Іэ и лэжьак Iуэ Мартиросовэ Ринэ ипиташ. Моисеев Игорь и цІэкІэ ягъзува дыщэ медалымрэ дип-ломымрэ хуагъэфэщащ «Тэрч къззакъхэр» уэрэдымрэ къафэм-кІэ къэрал ансамблым и унафэщІ Бочаровэ Галинэ. ХьэщІэм къыхигъэщащ скульптор, художник цІэрыІуэ Цере-тели Зураб мыгувэу Къэбэрдей Балъкъэрым мастер-класс валькьэрым мастер зэрыщригъэкІуэкІынур

ТЕКІУЖЬ Заретэ.

рэ Мэрэтыкъуэ Маргаритэ-рэ и гъусэу). Абыюм къадэкІузу, Шо-рэм ихутащ адыгэ пса-льэжьхэм гъэсэныгъэ мы-хьэнэуэ яЈэр. Студентхэм папшІэ 2006 гъэм Мейкъуа-пэ къъщыдэмаци Цбрэхым итха «Педагогические идеи

сысэхэр». А тхылжэм Шорэ Ибрэхьим щехутэ адыгэ псальэжьзэр льэпкь фащэ-кlэ зэрыгъэпсар, ахэр адрей льэпкъхэм я псальэжьхэм къызэрыщхьэщыкlыр - нэхъ

Кьэбэрдей-Балькъэрым Шэнхабээмк!э и фондым эз!у-ш!э гуанэ шек!уэк!аш, баль-къэрартист Рахаев Таубий и фэ-енльу ягьоува стипендиер зы-хуагъэфэшахэм иратыжыным шигьуэтащ Шорэ Ибрэхьим и тхыльым: «Јуэху ухыгъэ илы зимы!эм Іуэху ухыгъэ и!э-кьым», «Шхьэхынэр насы-пыншэш», «Јузхуншэ хьумэ, ц!ыхур насыпыншэш» - ахэр эмхь щыэгых уражий уражий уражий уражий уражий уражий уражий хагия апхуэдэ псальэжьэжэм нэ-тьуэш! тепльэрэ гьэлсыи!э-ЗЭХЫХЬЭР къызэ Іузыха, фондым и унафэці Вэрокъуэ Владимир зэрыжи Іамкіэ, сти-пендиер зытыр Рахаев Таубий и къуэрыльку Османов Елдари - Москва щылажьэ хьэрычэты-

нэхь благьэ, гъунэгъу зэ-хуэхьунымкіэ. Тхыльыр къахуэщхьэпэ-

джакуэлэмг, журналгстээ-мүр такуузэми - анэдэль-хубзэр зи щІасэ дэтхэнэми. БЛАГЪУЭЖЬ Зулкъэрин, Адыгей къэрал универси

Хьэл-щэныфІхэм хуеущий

Пэщіэдзэ, курыт классхэм щеджэхэм яхуэгъэза хъыбар күпшіафіэхэмрэ шып-сэ гъэщіэгъуэнхэмрэ щы-ээхуэхьэсащ абы.

НИНЭ илъэсибгъу ныбнип-3 инвасий в у ныс жым иту тхэным дихьзхат. Япа дыдзу абы и къаламы-пэм къыщіакіа сабий уса ціыкіухэр теухуат псзущ-хьэхэм, къэхъукъащіэхэм. «Накіух» зыфіищауэ 1995 гъэм дунейм къытехьа и япа гьэм дүнейм къытехьа и япэ сабий усэ сборникыр күз-дым ягу ирихьат. Иужькіз абы къыкізльыкіуащ усэ-хэмрэ таурыхьхэмрэ (2000 г.ъэ), «Уашх наужьым» (2003 г.ъэ) тхылъхэр. Таур 2004 гъэм щыщіэдзауэ УФ-м и тхакіуэхэм я зэгухьэныгъм хэтщ. Лъэпкъ литературэм хуищі хэлъхьэныгъэм пап-

«Эльбрус» тхыль те-дзапізм къншыдэкіаш Тау гьэфэщащ Къандур Иззэт и Нина <u>сабийхэм яхуитха</u> фэеплъу ягъзува саугъз-«Пшафіз іззэ» тхыльыр, тыр.

инр. «Пщафіз іззэ» тхылъым ит тхыгъэхэм къыхэщ псэит ткыгъэхам кърказц псэч ущкъэхам кърал5аухам я сурэтхэр шхъуэкіэлтьыкау тьощізэращізу къвазращи-хьам, дауи, щізджикіачур хьам, дауи, щізджикіачур хьабархамра шыпсэхамра зъріята базри къулейщ, дахэщ, узыіэтыващащ, а шыпсэхам ущержакіа, таурьохым и ду-ней тельаружам ужашэ. Шач колтьсьым и ду-ней тельаружам ужашэ. Шач колтьсьым и ду-зарыхумганарум ужашэ. Зарыхумганарум ужашь зарыхумганарум ужашь зарыхумганарум ужашь зарыхумганарум ужашь зарыхумганарум ужашь зарыхумганарум я къз-

цівкі/ум сабийхор куэдым зэрыхумгыйущынум, я къз-ужьми зэрызрит-заужьынум Псальэм папціа, «Ныб-жээт-бу» зыфімцы хъьба-рым и къвлачыр — цівкухам псаущхьохэр я ныбжээт-у-фіў зэрыцтыр — сабийхом ягурыт-зајуэнырци, «Пща-псаущхьахомар къуалабау-хэмрэ я «хьэл-щэныр»

ціыкіухэм ярегьэціыхури, іужажэу, пціыіуэпціышэу дунейм утетыныр къызэре-мызэгьыр хьякь ящещі. Ди гуапэщ Нинэ ехьуліз-ыгьз иізу литературэ лэ-жыыгьэм зэрыпишэр.

ЩІэблэр дахэм хуагъасэ

Къэхъун къуажэ бибилиотекэм шјэх-шјэхыурэ шрагъэкјуэкі сабий мрэ ныбжьышіжэмрэ гъэсэныгъз гэмэм яхэлъхьэным, я гупсысэм ггъэужьыным, я лъэпкъ тхыдэм ыуэ хащіыкіыу, хэкупсэу къэгъэ тэджыным теухуа зэіушіэ шхьэпэхэр.

БИБЛИОТЕКЭМ илъэс куэд лъандэрэ и унафэщіу пажьэ Пхьэшх Светланэ хъыбар къызэрьдигъэщіамкіэ, къаіэт дэтхэнэ Іузкугъуэми жыджэру хэпц курыт еджапіэхэр, сабий гъэсапізкэр,

Редактор нэхъыщхьэ

ХЬЭФІЫЦІЭ Мухьэмэд

Жыласэ Заурбэч (редактор нэхьыш-хьэм и къуэдзэ), ЖьэкІэмыхъу Маринэ (редактор нэхьыщхьэм и къуэдзэ), Шир-дий Маринэ (редактор нэхъыщхьэм и къуэдзэ), Гъурыжь Мадинэ (жэуап зыхь

гарь), ГъущІо Зариф, Истэпан За Къардэн Маритэ, Хьэжыкъар

РЕЛАКЦЭМ И КОЛЛЕГИЕМ ХЭТХЭР

зауэмрэ лэжьыгьэмрэ я ветеранхэм я советым хэт нэхьыжьыфукэр. 2011 гьэр къызэрихьэрэ мы Іуэхущ!апіэм щрагьэк!уэк!ащ бынунагьуэшхуэхэр, зи ціэ фіыкіэ къра!уахэр эхыхьэ-хэр, адыгэ шэнхабэхэмрэ литературэмрэ лтеухуа псальямакъ шхьэпэхэр, «Адыгэ хабээ» фіашу библиотекэм иджыблагьэ шрагьэкіуэкіа іуэхур теухуат ижь пьандэрэ къыддекіуэкі ди хабэзсэм

щіэблэ узыншэ къытщіэсьуэнымкіэ мыхьэнэ иным. Пшыхыым кърагьэб лэгьахэр ирагьэпльащ «Нысэр унэ зэрырашэм», «Щауэр зэрырашыжы

дей-Балькьэр Республикэ, Налшык къалэ, Лениным и цІэкІэ щыІэ уэрам, 5,

●Аруан куей

«Гушжэпхэр, «Лъжеувэр унагъуэхэм зэрьшекђуяс циБикЭм. Агхуэлзу сабийхэм пасэрей хабээм тету, адыгэ джэгу ирагъэкђуякаш, Мы зэђущЭм кърихъэлат кържажэм дэс нэхъыжьэхэр, куей админстрацэм цызкабээмк1э й къудамэм, егъэджэныгъэмкіэ управленэм, район библиотекэм я афэщіхэр. Зэхыхьэр нэгузыужьу икіи лиціафіэу екіуэкіац, абы кърихьэліа

●Футбол

«Спартак-Налшыкым» и закъуэщ Кубокым хуэмыныкъуэр

нерхэм тэмагг нгэнуш н ты-сэнхэр зэхьэзэхуэм зэрыхуэ-хьэзырым иджыри зэ хэп-льэжыну икіи зэгьэзэхуэжып-хьэхэр ягьэээк!уэжыну Тэмал хъарзынэ къахукъуок!. Ар дэгьуэу къагъэсэбэпаш пре-мьер-питам и команда пломи дыдеим фізма коомість, «Спартак-Налшыкым» и уна-фэщіхэм апхуэдэ зэіущіз хуэмыныкъуэу къалъытащ, Арати, Урысей Федерацэм и Кубокыр къэхьыным теухуа Кубокыр къэхьыным теухуа зэхьэзэхуэм и 1/16-нэ Іыхьэм «Торпедо»-м щыГущГэну Вла-димир къалэм ягьэкГуар щГалэгьуалэ гупьрш, абыхэм я тренер нэхьыщхьэ КІэбышэ Заур я пашэу. Ущыгугь хъунут ди щГалэ-

я пашэу. цыгугъ хъунут ди щіалэ-эр япэ дивизионым и кощізжэр нігэ дивизионым и ко-мандэ курытхэм ящыщ зыму. яхуэфэщэну япэщіэтыфыну. Арщхьэкіэ, апхуэдэ гугъэхэр пціыуэ къыщіэкіащ. Хэгъэпцівуя къвіщіякіащ. Хэгъэ-рейхям тепціэньгъэр напіз-віпізм яубыдащ икій псын-кіз выду (ебгъуна) дакъи-къзм) бжыгъэр кыззіуахан-«Спартак-Налшыкым» и щіа-логьуала гулівір апхуада щіз-на выхор шурам артуору зы топ къвідрагьогъжіащ;

Урысейно Шыхубэ фрон-пым пригъзкузи Лэжьы-кээм макажэ, чу жу засы-кээм какажэ, чу жу засы-кэрысей ООО-я и Кыз-бэрией Балькээр шынкаль курамэм и унафэи!, чуры-сей эзкуэт-партым и полит-советым и куей кыуламум и гращкэ Пархомень Юлие балауула узум и — Проклан-бар пригъз-курам за пригъз-курам за пригъз-

Гурыіуагьуат, топитікіа япа ища владимирдаєхар иджы игьзкіуэтігьуафіа зары-мыхьунур. Алхуадауи кызы-жа шужккіз - торпедог-ма иужккіз - торпедог-ма Напшыкым късыхудигьани икій ильас ща ныкуа зи кізы-катья тіхьдам къриубыду нахьапам къамимскуліа лы-катіа къвшта куащ за икы-мыхьуауз ер финалым и 176-гийним пороження "Чемписнатымра Кубокым-ра къвлачі замыліаужы гуа-чува комыратыцья и куа-чемписнатымра Кубокым-ра къвлачі замыліаужы гуа-

рэ кьалэн зэмыл/зужысыгьуз-хэр кьышултацыялыц, эми-нац зајущіэ наужьым «Спар-так-Налшыкым» и цідлэгьуа-лэ гулым и тренер нахъышхыз-ди командым и футболист на-хысфіхэр Владимир кьалэм къагъж/закъым».

налшыкдэсхэм я хьэрхуэ-рэгъухэм я тренер нэхъыщхьз Дурнев Евгений къыхигъз-щащ къапэщІэтахэр хэтми

шаш къвпэщіэтахэр хэтми къвзэрьісірмыіузхуар икіи абыхэм ятекіуэныр я къвлэн чухьвішкьях зэрышыгар. УФ-м и Кубокыр мы гъэм къзаыхьа Мэзку и ЦСКА-м къвікізльвікуэ и гъузгуанэр каш дыяду къвішіўзай. Астрахъэн шыізу ар 0:1-у къвіхигъэшіаш ціыпіз «Волькигъзиціаш ціыпіз «Волькигъзиціащ ціыпіз «Волькигъзиніаш ціыпіз «Волькигъзиніаш ціыпіз «Волькигъзині»

кор тек/уащ мыгъэрэй фина-лым хэта «Алания»-ми икіи Владикавказ шы1ау абый офізкіаш, Арати, асгражъэн-доский закій закій видентальный раз доский закій закій закій закій закій закій закій к жай и Куфокы и обобнавынью видентальный векухнія кізух заушіры ха-дамі и Куфокы и обобнавынью видентальный раз це карамі в курожні видентальный раз це карамі в курожні видентальный раз спартаж Карамі закій - «Спартак» (Мэзкуу) - 0:1, «Металлург-Оскол» (Старый Оскол) - «Томь» (Томск) - 0:1, «Шинник» (Ярославль) «Шинник» (Ярославль) «Волга» (Новгород Ищхъэрэ) - 0:1, «Химки» (Химки» «Зенит» (Санкт-Петербург) 2:3, «Мордовия» (Саранск) 2:3, «Мордовия» (саранск) - «Динамо» (Мэзкуу) - 0:5, «Ди-намо» (Брянск) - «Кубань» (Краснодар) - 3:1, «Волга» (Ульяновск) - «Анжи» (Мэ-(Ульяновск) - «Апмы» (по-хъзчкъвля) - 0:3, «Жемчужи-на» (Сочя) -«Ростов» (Дон Іус Ростов) - 1:2, «Нижний Нов-город» (Новгород Ищхъэра) город» (Новгород Ищхъэрэ) -«Тэрч» (Грознэ) - 0:2, «Фа-кел» (Воронеж) - «Красно-дар» (Краснодар) -2:1.

ЖЫЛАСЭ Заурбэч

● Прокладнэ куей

ЗэзышэлІэжыр сыт?

AP ТЕУХУАУЭ щытащ Пуш-

АР ТЕУХУАУЭ шытащ Пуш-кин Александр и цірэ зезы-жа курыт еджапіз мёз мка-дет класс къвіщіззіўканным закурыт еджаго жак пака-дет класс къвіщіззіўканным закурыт политита партын цівіпіз къудамэм и унафэці сипрова Татьянэ, школым и ціріпіз къудамэм и унафэці сипрова пакана жаматэўма и калас унафэці, технологием за класс унафэці, те альхуауэ щытын хуейщ. Узыщыгу фІыкІ хъун Іу эху-

ОЗЗОВШИЗЛЫ

Буды ныбжыешізхэр льэпке

Бумылізужыьт узхэм зэра
шышыр. Зы унатуум худлу

зхутзыу классым урысхэр.

Кара оролу буды буды буды буды буды

шэнхобээ зэххуэмыр худы буды

шэнхобээ зэххуэмыр худы

шэнхобы худы

шэнхобы худы

шэнхобы худы

шэнхобы худы

шэнхобы

●Ди сурэт гъэтіылъыгъэхэр

СВИРГУН Надеждэ.

Фэеплъ Дигу

ихуркъым

Зэрэгъыж къуажэм щыщ, лъэс 25-кІэ дзэм къулыкъу пызыппІа, полковник Хьэвэщызыщіа, полковник Хьэвэ-ящхьэ Юрэ ціыху щыпкъэт, зэчинфіэт. КъБКъУ-м уры-сыбээмкіэ и къудамэм щыщіэсам сыткіи щапхъэт. Университетым Маркс и цІэкІэ щат стипендиер къи-Университетым Маркс и цимба цимба цим синиецияе кылырг, гумра, журы жирыг, гумра жибрт. ТакаКужжу, журы жибрт. ТакаКужжу, журы жирыг такуы борис. Соиз Бойдунгрим сым адасын байуын бай

къулыкъур щыщрихьэ-кІами, япэ Шэшэн зауэм кІами, яи ЗШэшэн зауэм ильэситікіэ шыхэтами, ахэр зыщигьэтэупщакым, ээпы-мыууэ къашітэупщіащ, я Гуху зытетыр эриг-ээшіаш, Езым орден, медаль куэд къыхуатьэфэщами, игъэ-льэгъуэн фіэфігэкым.

Пасэу тхэкІыжащ Хьэвэ-ящхьэ Юрэ, ауэ и адэ Шади-ни, и анэ Тамари, къыни, и анэ тамари, къы-далъхуахэми, къызыхэкIа дальукалын, кызылалы пьэнкым яхуэфащэу ду-нейм тетащ, Хэкум хьэлэлу къулыкъу хуищ!ащ. Ильэс ет!уанэр йок!уэк! Юрэ къызэрытхэмытыжрэ, арами

арами, къыщалъхуа бадзэуэгъуэм и 15 махуэр и фэеплъу къытхуэнащи, ар дапщэщи тщІыгъунущ.

еІшпып неІшФ ●

ЩІыналъэхэм я щытыкІэм теухуа журналист зэпеуэм щІедзэ

журналист зэпеуэм Щедзэ

Тухур эмхургаара Урыссёй и шіыналыхая я журналистам в Баякамішякіхэр евахмая я қыра, калам, областым, крайм е республикая я мызакуау, къэрал псом и шіылкықай мереспубликая я мызакуау, къэрал псом и шіылкықай е республикая я мызакуау, къэрал псом и шіылкықай райма райма пынымуші. Пажылтахар эмкура жуатахымін хунтш. Сий-эм я релакцы лаума у жуатахым, кумушішылі і шіму шкахуахам.

Зэпеуэм хуабтъжызар хъуну лажылтахуа хунхуші шіыліз прессэм къытринадзай.

Зэпеуэм хуабтъжызар хъуну лажылтахуа ды карама хунушішыліз прессэм къытринадзай кым кым карама хунушішыліз прессэм кымтринадзай кым кым карама кымтринадзай.

Запеуэм культы закуануші выспиталур, доба шылтуаму карумуші тража е яшіа суратхамых.

Сурэтехьмум суратышылумар езахож я лажынтахар ятьаматуа хъунуші тража е яшіа суратхамых.

пеуэм хутым теуму кымбар кізшінір, абы и суратыр, алауаду и хышіалізэр я кымшіму хунуші тража е яшіа суратхамых.

Каратыма эмжынтахам на нахымідкура нах каха камтры-дахуя хунуші тража е яшіа суратхамых.

Каратыма эмжынтахам и я нахымідкура у лажынах камтры-дахуя камтры к

Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Парламентым и депу-татхэмрэ КъБР-м и Парламентым и аппаратым и лэжьг к Гуххэмрэ республикэм и Парламентым и комитетым и чэн-

ктуэхэмрэ респуоликээс и нармажитыж хожисствина абы джэщэгэх Созаруков Елдар Магомет и къуэм хуогузавэ абы и адэ Магомет Хьэсэн и къуэр зэрыл!ам къыхэк!ыу.

Номерыр "Адыгэ псальэм" и компьютер ІзнатІэм щагьэхьэзыращ.

ТЕЛЕФОНХЭР: редактор изхышихым, секретарым 42-56-19; редактор изхышихым и куўдэээхэм 24-63-64, 47-33-23, хуузи имх. секретарым 12-22-82; секретарым 1-42-22-66. КБУДАМУЗУМ: политисменд, акыпатумурэ льлик умуухикіэ - 42-23-66; куражэ гышілэрэ жономикэмкіэ - 42-23-66; сехретарым 1-42-83, 42-87-89; шихыбээмый - 42-78-3-60-преватель— ЛИ ХЭППАПІЭЕ 360030 Krafa

Тухухумк1 - 42-22-86; къужю гъащ1мир экономикуми - 47-22-63, 42-57-59; илихаблэмк1 - 42-75-36; обозревател хум - 42-22-89; хабээхъумэ Тухууш1ан1эхум ядэ дэжкэнымк1 - 42-60-33; хыабарыш1эхумк1, спортым рэ письмохумк1 - 42-22-88; егъэджэныгъэмрэ ш1эны гъзмк1 - 47-32-15; зэдээКакПухум - 42-21-88; коррек торхэм - 42-60-27; бухгалтерием - 47-31-69; ЭВМ-м операторхэм - 42-22-84; компьютер ІуэхущІапІэ - 42-26-41; сурэттехым - 42-75-78.

Теддээ тхыгъэхэм къыщыхьа бжыгъэхэм, къыщаГэт Іуэхугъуэхэм я пэжагъымкГэ ахэр зытхахэм нэсу жэуап яхі Авторхэмрэ редакцэмрэ я Іуэху еплъыкГэр зэтехуэ зэпыт пыттельм

Калифорнием (США) щыГэ Адыгэ Хасэм Кавказым кънкГа хьэщГэхэр къахуеблэгъащ. Абыхэм я пащхьэ

цагъэльагъуэ къэфакТуэ ныбжьыщТэхэм. Сурэтыр Шогуэ Самир*трихащ. 1989 гъэ*

«теграграф» ООО-м щыградзащ. КъБР, Налшык къалэ, Лениным и ціэкіэ щыіэ уэрам, 33, тел. 42-35-75.

Мы кыйдыКысаулы егэмемагин; жауап зыкк-секретарын н клудар Дыпкэй Соня, редак-тору Хьэжык-арр Алик, корректорху Афо Тамарр (3-420 аш.), Пкытык Пор (1, 2-42 аш.), корректорхум и даЭннык-уэтку Ба-натар, андана До Маршы, Альбаханы и тектор андана До Маршы, Альбаханы и желэ, сурэтхэм егэмьар Кьарей Элинэн. щыткым.

Газетыр 15 тевьдлахэм яхуухымыр и шир дэлыц КыБР-х федерально поцит элимийлингэхэхмбгэ и управленэм.

Газетыр привымсь жууап ехь КыБРэм и "Роспечать" АО-м. Тет. 24-26-34

Газетым Тэ щытрадзар сыхьэт 20.00-рщ.

Индексыр 51531⊕ Тираж 8.879 ⊕Заказ №1888